Lisan derslerimiz
Bugün: İngilizce
Yarın: Almanca

HABER

Bugünkü sayımız **16** *Sayfadır*

5 Kuruş - Telefon: 23872

31 MAYIS 1937 Pazartesi

Sene: 6 - Sayı: 1930

Ispanya gene tehlikeye düşürdü

Hitlerin vereceği karar Paris ve Londrada Büyük heyecanla bekleniyor

Ispanya sularında Alman kruvazörü Doyçlandın Valansiya hükûmeti tayyareleri tarafından bombardıman edilerek efrattan bir çoğunun ölmesi Almanyayı şiddetle harekete sevkedeceği bildiriliyor

Hitlerin gazetesi diyor ki :

"Doyçland ölülerinin intikamı alınacaktır!„

Almanya Italya ile müştereken harekete karar verdi

Italyanın on bin tonluk Bolzano kruvazöründe tayyareye karşı müdafaa manevrası

Italyanın Askerî kudreti

Alman Harbiye Nazırına gösterilecek

Almanya harbiye nazırı feld maréşal fon Blumberg çarşamba günü Romada olacak. Bu sabahki posta ile gelen Fransız gazetelerinin yazdığına göre Romada neşredilen tebliğ bu seyahatin "Musolini tarafından davet edilen mareşalin Italyan kuvvetlerini ziyaret için„ olduğunu bildirmektedir. Dün de yazdığımız gibi mareşal Blumberg bu meyanda büyük bir bahriye nümayişine iştirak edecek, Napolide 100 İtalyan harp gemisinin yapacakları geçit resminde bulunacaktır.

Nümayiş, taç giyme şenlikleri münasebetiyle İngilterede yapılan muazzam bahrî nümayişe bir cevap

(Devamı 11 incide)

Berlinde askerî bir içtima yapıldı

Devam ettiği on aydan fazla zamandanberi Avrupada umumî sulh bakımından sık sık tehlikeli vaziyetler doğuran İspanya isyanı çok vahim bir hâdise daha ortaya çıkarmıştır:

Alman donanmasının iftihar ettiği cep kruvazörü Doyçland İspanyada Balear adalarının en küçüğü olan İbiza önünde bulunduğu sırada Almanların iddasına göre hiçbir sebep yokken, Valansiya hükûmetinin tebliğine göre ise kruvazörden ateş açıldığı için İspanya hükûmetine mensup iki tayyare tarafından bombardıman edilmiştir. Ölenler en son malûmata göre 23, yaralılar da 83 tür.

Bu hâdise Almanyada büyük bir heyecan uyandırmış, Hitler alelâcele

(Devamı 11 incide)

Asilere yardım eden tayyarelerin Guernika faciası gibi bir katliam yapmaları endişesiyle Bilbaodan uzaklaştırılan binlerce zavallı çocuktan bir grup

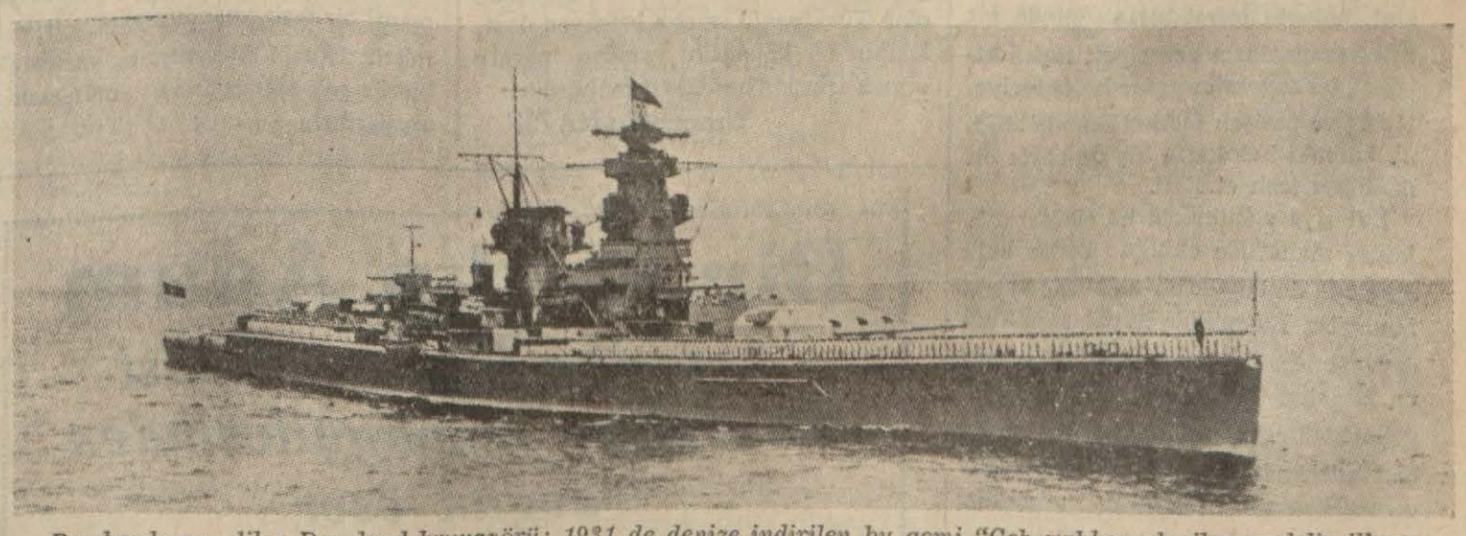

Bombardıman edilen Doyçland kruvazörü: 1931 de denize indirilen bu gemi "Ceb zırhlısı„ denilen modelin ilk gemisidir. On bin tonluktur ve 928 mürettebatı vardır. Yalnız iki tayyarenin bombardımanı gemide 106 kişiyi öldürmüş veya yaralamıştır.

5 milyon dolarlık definenin anahtarı Istanbulda bir Rusta..

Bir Japon heyeti bu sırrı bilen adamları bulmak için dünyayı dolaşıyor

Heyet şehrimize de gelecek, fakat sırrı elde edebilecek mi?

Dünyanın gizli kalmış en büyük servetlerinden birini, koskoca bir imparatorluğun aramakta olduğunu ve bu servetin yegâne sırrını bilen adamın da İstanbulda bulunduğunu biliyor musunuz?

1904 senesi Rus — Japon harbi esnasında beş Rus zabiti, Portartur limanının muayyen bir noktasında, denize, bir sandık içinde 10.000.000 ruble veya 5.000.000 dolar kıymetinde bir altın külçesi bırakmıştı. Bu beş zabitten biri, şehrimizdedir. Arnavutköyünün, şimdi yeşil bir sükûn içinde bulunan sırtlarında, çiçekler, arılar, kuşlar ve tavuklar arasında kurmuş olduğu yepyeni bir hayatı yaşıyor.

Avusturya gazeteleri bugün mem-

(Devamı 8 incide)

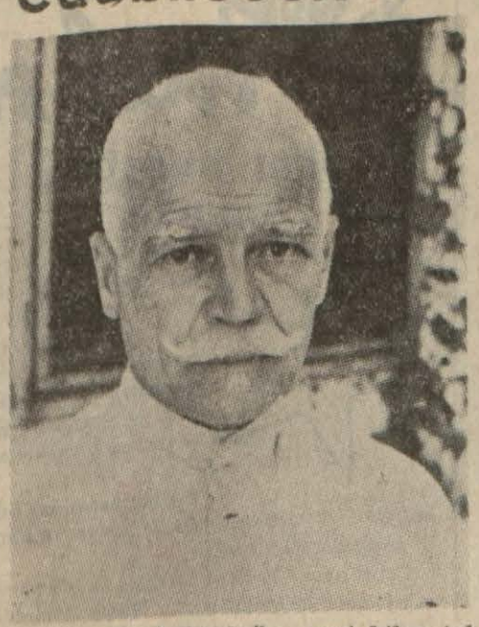

Definenin bulunduğu yeri bilen tek adam: Albay Ksido

Sofyada bir erkek Ameliyatla Doğurdu!

Iyileşen "lohusa„ yakında karısile beş çocuğunun yanına dönecek

Sofya, 31 (A.A.) — Sofyada bir klinikte ender tesadüf edilir bir teratoloji hâdisesi vuku bulmuştur. Geçende bir erkek köylüye ameliyat yapılarak karnından büyük bir ur

(Devamı 11 incide)

Dahiliye Vekilimizin izahatına rağmen

Ticaret Odası hayat bahalılığı iddiasında mı?

Odanın tetkiklerine göre Istanbulda beş nüfuslu bir aile orta halli geçinebilmek için ayda 115 lira kazanmalı imiş

Dahiliye Vekilimiz geçen gün Büyük Millet Meclisi kürsüsünden hayat pahalılığı hakkında yapılmış olan bir beyanata cevap verirken hayat pahalılığının bizdeki telâkkilerinin bir kısmının hayalî olduğunu söylemiş, hattâ resmî kanallardan çıkan bazı en-

(Devamı 2 incide)

Dış Politika

Akdeniz statükosunu parafe eden mühür..

Arsıulusal muahedelere riayeti şiar edinmiş olan Türkiye, birkaç ay devam eden hummalı bir çalışmadan sonra işte nihayet istediği neticeyi elde etmiş, yeni muvaffakiyeti bütün initiative'lesal bir riayet,, temin eylemiş bulunuyor.

Türk milleti siyasa dünyasındaki bu yeni muvaffakiyeti bütün imitiative'lerile büyük şefine borçlu olduğunu unutamaz. Atatürk Millet Meclisi kürsüsünden verdiği her söz gibi son verdiği sözü de tutmuş ve Türkiye hükûmeti, Türk diplomasisi onun tarafından gösterilen her hedef gibi Hatay hedefine de ulaşmıştır.

Atatürk zimmetinde tek "milli vait,, kalmayan, tek millî vait bırakmayan millî şeftir.

Artık İskenderun ve Antakya Türklerini soyup sovana çeviren, istilâya, lâkayt idareye, kızıl dağda dolaşan haydutlara, zaman zaman Gâvur dağının eteklerini vurmuş olan Lejiyon etranjer çetelerine ve müstemlekeci zihniyetin en kötü nümunesi ve hakka saygı göstermeyen eski kadrolu manda idaresinin son sembollerine ve onların etrafındaki avenenin şerrine bilfiil nihayet verilmiş tir. Muvaffakiyetin tam bir hakikate inkılâbını altı ay sonra tes'it edeceğiz. Ondan sonra Amık gölü kenarındaki bataklıkların, Amık ovalarındaki köyleri mahveden sıtmanın ve Hataylı Türkün yıllardanberi sarmış, ezmiş, manen, maddeten yıpratmağa cabalamış olan bütün kötülüklerin yaratıcı ve yapıcı Türk enerjisile merhale merhale ortadan kalkacağını, gittikçe acısı unutulan bir hatıra halinde tarihe karışacağını göreceğiz.

Bu ne büyük bir başarı ve ne büyük bir gönül ferahlığıdır!

On dokuz yıl önce batan güneş üç gündenberi her sabah Hatay üzerinde de doğmaktadır. Türk milleti! Türk gençliği! büyük bayramını nasıl tesit edeceğini, ancak böyle büyük günleri daima cuş ve huruş içinde dünyaya haykırmış olan sen bilir ve ancak sen gösterebilirsin!

* * *

İnkâr edilemez bir hakikattir ki Türk — Fransız dostluğu Hatay davası gibi çetin bir imtihanı büyük bir kudretle ve çok sağlam, çok sarsılmaz olarak geçirmiş bulunuyor. Hatay davasının sinirleri çok geren havası içinde dahi bu dostluğun âtisine daima emniyetle bakmış olanlara şimdi az çok hak vermemek bir hata olur. Onlar teşhislerinde pek yanılmamışlardır. Fakat davanın devamı müddetince en asabî, en müfrit millî heyecan ve infiali göster miş olanlar arasında bulunuşumuzla biz şahsan hata ettiğimize kani değiliz. Zira açık olarak görüyoruz ki bu Hatay kaplan pençesinden koparılmış bir Hataydır. Ve Atatürk Türkiyesinden başka bir Türkiye böyle bir neticeyi dürbününün ters tarafile dahi göremezdi. Hatay işi Kemalist Türkiye vatandaşı olmanın büyük kıymet, mana ve meziyetlerini Türkiye dışında yaşayanların da ne derece iyi kavramış bulunduklarını ve Kemalist Türk idaresinin millî azlıklara nasıl bir emniyet telkin etmekte bulunduğunu pek açık bir tarzda isbat etmiştir.

Hatay meselesinin arsıulusal bir tetkik mevzu olduğu müddet içnide gerek aleviler, gerek çerkesler ve zehirlenmemiş ermenilerin hemen hepsi muhtar bir Türk idaresinin kendilerine istikballeri için nasıl bir teselli verdiğini yüksek sesle haykırmaktan çekinmemişlerdir. Biz, Hatay meselesinin hallinden çıkan neticeler arasında bu tezahüre ön plânda bir kıymet verilmesi lâzımgeleceği kanaatindeyiz. Bir kuvvetli devlet, azimkâr bir şef ve zekî bir diplomasi ile herhangi bir siyasî muvaffakıyete ulaşabilir. Lâkin kendi kanından ve kendi harsından olmıyan, kendi hudutları içinde bulunmadıkları şöyle dursun, yabancı telkinlerin daimî tesiri ile de doldurulmuş bulunan birtakım unsurların böyle candan sempatilerine muhatap olmak öyle bir muvaffakıyettir ki, medenî âlemde, medenî bir devlete bunun kadar iftihar verecek bir başka vesile güç bulunur. Hele bu unsurların 20 yıldanberi muhtelif vesilelerle daima bize karşı olanların yanında bulunmuş olmaları ve bu hâdisenin dünyadaki bütün azlıkların kendilerini idare eden millî çokluklardan hep gayrimemnun bulundukları bir devre raslaması Kemallzmin telkin ettiği emniyete, topladığı sempatiye açık bir delildir.

Harita üzerinde Hatay haritayı karıştırmak için belirmiş değildir. Hatay, haritadaki bütün hatları olduğu gibi devam ettirmek kararını vermiş olan Türkiyeni i ve ona benziyen dostlarının bir kanaatini yeniden parafe etmek için kullandıkları mühürdür.

Nizamettin NAZİF

İstanbulda hayat pahalılığı var mı?

(Baş tarafı 1 incide)

dekslerin hayat pahalılığı telâkkisini tenkid etmiş ve bu endekslerde meselâ asgarî fiatın 60 liradan gösterildiğini, halbuki memlekette günde bir lira kazananların ekseriyeti teşkil ettiğini, bu endekslere göre bu ekseriyetin aç ve perişan olması lâzımgeldiğini, halbuki hakikatin hiç de böyle olmadığını izah etmişti.

Dahiliye vekilimizin bu sözleri alâkadar mahafilde olduğu kadar halk arasında da büyük bir alâka ile karşılanmıştır. Bu şekilde hayat pahalılığı endeksi neşreden müesseselerin başında İstanbul Ticaret ve Sanayi odası gelmektedir. Geçen seneye kadar bu endekslerin her tarafa ve bu meyanda matbuata verilmesi de mutaddı. Fakat o zaman çıkan bir hâdise üzerine tanzim edilen endeksler yalnız vekâletlere ve resmî makamlara gönderilmeye başlandı, dışarıya verilmedi.

Odanın son tanzim ettiği aylık hayat endeksi şubat ayına ait olanıdır. Dün bundan bir nüsha elimize geçirdik ve gördük ki, baba, ana ve üç çocuktan mürekkeb bir ailenin İstanbulda - iyi veya fevkalâde değil, orta halli olarak - geçinmesi için ayda 115 liraya ihtiyaç olduğu gösterilmektedir.

Dahiliye vekilimiz resmî ağızla halkın kısmı azamının aylık kazancının 30 liradan aşağı olduğunu meclis kürsüsünden söylediğine göre İstanbulda vasat derecede yaşamak için 115 liraya ihtiyaç gösteren ticaret odası bu gibiler hakkında ne düşünüyor?

Kardeş Mısırın genç kralı

31 Temmuzda kılıç kuşanacak

Mısır kralı Farukun temmuzun 31 inde "kılıç kuşanma,, merasimi olacaktır.

Mısırın 17 yaşındaki kralı birinci Farukun, "tac giyme merasimi,,ne muadil olan bu kılıç kuşanma merasiminde İngiltere kralınınkine benziyen tac giyme veya mukaddes bir yağla oğuşturulma töreni yoktur.

Kılıç kuşanma merasiminin gerek ecnebî kral aileleri ve gerekse istiklâline henüz kavuşan Mısırlılar üzerinde iyi tesir bırakması için, Kahirenin kadim Rifaî camiinde yapılacak ve merasime Camiülezher Üniversitesi rektörü Şeyh Mustafa Maragi riyaset edecektir.

Bu yeni "taç giyme,, merasimi için, Kahire otelleri şimdiden misafirlerle dolmağa başlamıştır. O gün Mısır tarihinde şimdiye kadar görülmemiş debdebe de bir askerî geçit resmi yapılacaktır.

Bu havadisi veren İngilizce "Niyuz,, gazetesi genç krala karşı annesinin fevkalhad inita göstermesi etrafında garip bir "hikâye,, yazmaktadır. Gazete diyor ki:

"— Kral Farukun, annesi yanında olmaksızın seyahat etmesine asla müsaade edilmemektedir. Annesi, onun yiyeceği herhangi şeyine, lokmasına kadar gözden geçirmektedir. Oğlunun zehirlenmesinden endişe etmektedir.

Ekseriya, valde kraliçe oğlunun yemek ihtiyacını gidermek üzere bir omlet veya Mısır yemeğini kendi eliyle yapıp sunar. Ayni sebebledir ki, valde kraliçe, geçen baharda oğlu Avrupaya seyahat ederken onunla ve dört kızıyla birlikte kendisi de seyahate çıkmış ve oğğlunu gözünün önünden ayırmayacağına yemin etmiştir.

Mısır Kralı Faruk

Bununla beraber, bütün bu takyidatın annelik kaygusundan geldiği hakikati, kral Faruku teskin etmiyor. Zehirlenmekten korkmak meselesini, kral Faruk bir masal telâkki etmekte ve alınan herhangi ihtiyat tedbirine güçlükle uyabilmektedir.

Haber — İngiliz gazetesinin bu "hikâye,,si bir efsaneden ibaret olsa gerektir. Çünkü Mısır kralı bütün Mısırlılarca son derece sevilmekte olduğuna göre zehirlenme asla mevzuubahs olamaz.

Dinarlı, Türk pehlivanlığına da söz getirdi

Kendisini bir türlü yakalayamıyan Amerikalı göreşçiler gitmeğe karar verdiler

Memleketimize gelen meşhur profesyonel güreşçilerden Zibesko ile Bul Kumar'ın güreşi kabul eden Dinarlı Mehmedin peşinden Bileciğe gittiklerini yazmıştık. Tahmin ettiğimiz gibi Dinarlı ayağına kadar gelen güreşçilerden ora da da kaçmış ve böylece Türk pehlivanları hakkında yabancılar üzerinde çok menfî bir tesir uyandırmakta ısrar etmiştir. Ecnebî güreşçiler bu vaziyete tabiatile çok şaşmışlar ve müteessir olmuşlardır.

Bugün Beyoğlunda Kontinantal otelinde kendisile görüştüğümüz Zibesko bize şunları söyledi:

"— Biz buraya Türk profesyonel güreşçilerle maçlar yapmak için geldik. Fakat kimse karşımıza çıkmadı. Dinarlı Mehmet de güreş yapacağına söz verdiği halde şayanı hayrettir ki meydanda yok. Biz Avrupada hiç maç kaybetmedik, hep kazandık. Kazanmak ve kaybetmenin bizce ehemmiyeti yok, yeter ki maç yapalım. Biz gelir gelmez antrenmanlara başl adık. Buradaki amatörlerle karşılaştık. Bunlar arasında çok kıymetli güreşçiler var. Bilhassa Çoban Mehmet... Bu profesyonel olursa iyi bir mevki alır. Tabiî kendisinin amatör olması bizimle maç yapmasına mânidir. Şimdi Hint mehracelerine mektup yazıp bizim Hind güreşçileriyle maç yapmamızı temin etmelerini rica edeceğim.,,

Zibesko bu hafta da karşılaşacak rakip bulamazlarsa maç yapmadan şehrimizi terketmek mecburiyetinde kalacağını ilâve etmiştir.

Hayata dair

Tasma

La Fontaine'in "Kurd ile köpek,, masalı meşhurdur: köpek kurda, efendi evinde ne kadar rahat ettiğini, iyice karnını doyurduğunu anlatmış, "Sen de gel, demiş, dağlarda sıkıntı çekmekten kurtulursun!,, Kurd bu tekliften hoşlanır gibi olmuş ama köpeğin boynunda tasmanın bıraktığı izi görüp de işin aslını öğrenince: "Ben öyle şeye gelemem, demiş, tasma ile rahat etmektense tasmasız didinmek hayırlıdır.,,

Demokratiayı, hürriyeti yerenler bu hikâyeden elbette hoşlanmıyorlar; bilâkis, tasmanın methini ediyorlar. Boyunlarına kendi elleri ile tasmayı vuruyorlar. Takıyorlar demedim, vuruyorlar, damga vurur gibi...

Her taraftan ferdin, ferdciliğin mazarratlarını sayan sesler geliyor; insanlara: "Kendi kendinize düşünmeğe kalkmayın, *irade*'nizden feragat edin, size rahatınızı, ekmeğinizi kaybettiren şey, tek başınıza düşünmek istemenizdir,, diyorlar. Zaten düşünmekten nefret edenler alkışlıyor, ötekiler de taşı yiyor.

Demokratia esaslarını reddeden memleketlerde halkın refaha kavuştuğunu iddia edenler var; bunların övdükleri bir devlet adamı: "Burada ekmek bulursunuz, hürriyet arıyorsanız komşu kapıya!" demiş ve hürriyet olan yerde ekmek bulunmadığına inandırmak istemişti. Bu söz, realitenin ta kendisini gösterse bile yine haincedir, insan oğlunun en asîl iştiyakına hiyanettir. Büyük iş, ekmeği temin etmek değil, hürriyet şartları içinde ekmeği temin etmektir... Zaten yalan söylüyorlar, hürriyetsiz memleketlerde insanların karnı doyduğu da yok. Fakat açlıklarını hissetmeleri de yasak. "İçin mi kazılıyor? düşünmektendir...,, Kim bilir? belki günün birinde açlıktan değil, yemekten insanın içi kazıldığını iddia edecekler ve bu harikulâde keşifleri ile bir kere daha alkışlanacaklar.

Doğrusu hürriyet iştiyakını duyanlar çok değildir; ekseriyet tasma pahasına da olsa asıl rahatı, ekmeği arar; hatta böylesine tasmayı ancak düşünenler hisseder. Açılmak, uzaklaşmak, yükselmek arzusunu çekmiyen zincirin müsaade etmiyeceğini bilir mi?... Fakat bunu düşünüp de ekseriyete, tanımadığı, ıstırabını bilmediği bir iştiyak: aşılamaktan kaçanlar yanılıyor. Onlar: "Asıl hürriyet insan içindedir, biz istediğimiz gibi düşünüyoruz, gönlümüzde hürriyeti tesis ettik, dış âlemi zihnimizde hazfettik, her yandan kapalı bir kale olan içimize ise kimse giremez,, diyorlar. Bu adamlar iki defa hürriyetten mahrumdur, boyunlarında iki tasma vardır: biri istibdadın tasması, öteki de her işin kendilerinde başlayıp yine kendilerinde bittiğini zannettiren nahvet tasması... **Nurullah ATAÇ**

Bir Başka Adam

Amerika Cumhur Reisi Ruzveltin muhayyilesinden doğan eser

Gazetemize vaki olan müracaatlara göre dört beş gün evvel tefrikasına başladığımız bu eser spor âleminde olduğu kadar ruhiyat ile meşgul olan mahfillerde de alâka uyandırmıştır. Eserin kahramanı hayatta paradan başka güzel bir kadına tam ve mükemmel bir sıhhate sahiptir. Buna rağmen mesut değildir. Ve hayatını değiştirmek istiyor. Bu kolay bir teşebbüs değildir. Fakat Cim Bleyk buna karar vermiş bulunuyor, tatbikata da geçiyor. Nasıl?? Ne şekilde? Bunları 8 inci sayfamızda, geçen birkaç kısmın hülâsası ile birlikte neşrediyoruz. Okuyunuz.

Arabsaçı

Yıldızı murabba yapmak

Resimde gördüğünüz yıldızı, makasınızla öyle 10 parça ya ayırmız ki, bu parçaları yanyana getirmek suretile tam ve eksiksiz bir murabba yapabilesiniz.

Bu bulmacamız mükâfidir. Halledenlerden 4 kişiye muhtelif hediyeler verilecektir.

Cevabların 6 haziran tarihine kadar (Arapsaçı) işaretile gönderilmiş olması lâzımdır. Hallini de gene o tarihli nüshamızda bulacaksınız.

Karışık bir aile

Ali, Selmanın kocasıdır. Süheylâ da Saffetin karısıdır. Bu bilmecemizi aşağıda isimleri yazılı iki kişi halletmiştir. İkramiyelerini matbaamıza gelip alabilirler.

1 — Akif Duran İstanbul erkek lisesi 1006,

2 — Behice Kemal Fatih .

Dikkat: Arabsaçı cevablarına bu Kuponun ilâvesi lâzımdır.

Arap saçı kuponu

Benim görüşüm:

Asrî bir "şehir hizmetkârı,, teşkilâtı

Elimde koca koca bir iki paket... Hava sıcak... Oflayıp poflıyorum...

— Şunlardan nasıl kurtulsam?.. Bir yere bırakmak mı?... Fakat tekrar buralardan geçmiyeceğim... Dünyanın her yerinde istasyonların emanet odaları vardır. Burada da olsa bırakırdım, bir marka alırdım. Ne iyi olurdu. Fakat öyle bir âdet teessüs etmemiş işte... Ah şu paketlerimi otele gönderebilsem...

Birdenbire :

— Canım Viyana! - dedim.

Sonra, gülümsedim:

— Canım, Ünye!..

Viyana... Ve Ünye?.. Arada bir medenî müşabehet var.. Bakınız, nasıl:

Medenî şehirler içinde, "Şehir hizmetkârı,, tesisatının en iyisine Avusturya merkezinde rastladım .. Her sokakta mutlaka bir iki tane Diensman'a raslarsınız. Bunlar, istasyon hamalları gibi muntazam bir kılığa bürünmüşlerdir. Kasketlerinde ve kollarında numaraları yazılıdır. Çağırırsınız. Konağınızın kırk yıllık sadık ağacı imişler gibi koşarlar, terbiyeli terbiyeli yanınıza gelirler.

— Oğlum, al şu puslayı, filânca yere götür. Akşam üzeri de cevabını saat şu kadarda şu kahveye getirirsin. Ben orada bulunacağım.

— Başüstüne!

Gider. Namus ve istikamet dairesinde işinizi yapar. Esasen numarası sizdedir. Keza, paketinizi emrettiğiniz yere götürüp bırakır. Sizin peşinden gitmenize hacet yoktur.

Bir şehir halkı için müştereken kullanılan bir uşak teşkilâtı.. Ne fayda lı şey, değil mi?

Bunun bir benzerine de Ünyede rastladım. Orada bey kılığında bir adamın elinde paket taşıması her ne denecek iyip sayılıyor. Bir dükkândan yarım kilo bir şey aldınız mı, bu âdeti bilen hamallar baş ucunuza geliyor, bekliyorlar. Siz de, onların rızklarına mâni olmamak için paketi vermek, taşıtmak, yahut "filânca yere götür, oğlum!,, demek mecburiyetinde kalıyorsunuz.

Hoş istedikleri de çok değil.. Kasabanın herhangi bir yerine, bir kuruşla yüz para arası gidiyorlar...

İz'aç eder, mecbur eder şekildesi değil amma şu Viyanadaki gibi "Şehir hizmetkârları,, teşkilâtı, büyük şehirlerimizde pek lâzımdır.

Yapılsa iyi olur: Hem vatandaşların ihtiyaçları, hem de bir takım adamların iş bulmaları noktasından!

(Vâ-Nû)

POLİSTE

İki motosiklet kazası

Banka memurlarından Adnanın kullandığı 234 numaralı motosiklet dün Şehremininde Taşkasaptan geçerken sütçü Mustafanın on iki yaşındaki oğlu Samiye çarpmıştır. Yere düşen çocuk ağır surette yaralanmış, Haseki hastanesine kaldırılmıştır.

Bundan başka Topkapıda da ayni şekilde bir kaza olmuştur.

Şehremininde oturan Akif oğlu Şükrünün bindiği 142 numaralı motosiklet Karagümrüklü Necibe çarparak yaralamıştır. Necib hastaneye kaldırılmıştır.

Zehirli dut olur mu ?

Galatada oturan Anjel, Efterbi, Rahime, Semiha isminde dört kadın seyyar bir satıcıdan aldıkları duttan yemişler; zehirlenmişlerdir. Dört kadın da Beyoğlu hastanesine yatırılmıştır.

Sabık bir tımarhaneli

Mekânsız takımından Diyarbekirli Hasan dün Galata köprüsü üzerindeki direklere vurduğu, gelip geçenlere söz attığı görülmüş, yakalanmıştır.

Hasanın birkaç ay evvel tımarhaneye girip çıktığı anlaşılmış, tıbbı adliye gönderilmiştir.

İki karı koca kavgası

Beşiktaşta Dikilitaşta Saatçi bayırında oturan Receb ile karısı Hamdiye, Şaban ile karısı Hamide geçimsizlik yüzünden kavga etmişler, biribirlerini adamakıllı döğmüşler, yaralamış-

Eyüb pazar yerinde köylerden gelen malların satıldığı kısım...

Istanbul konuşuyor! (Eyüp 2)

Eyüplü gençlerin dilekleri:

Lise, Halkevi, kütüphane ve spor salonu...

Eyüp camiine çok temiz bakılmalı, gerek bu semttekileri, gerek oraya gidenleri rahatsız eden meşhur dilenciler, muhtaç iseler Darülacezeye kaldırılmalı, değilseler dilenmekten menedilmelidirler

Yazan : *Habercı*

Eyübün en mühim dertlerinden birisi hiç şüphesiz dilencileridir. Dilenciliğin mutlak olarak yasak olduğu bir memlekette, Eyüp, hâlâ dilencilerin istilâsından kurtulamamıştır. Buraya ayak basan her yabancıya, ister Türk, ister ecnebi olsun görülmemiş bir şekilde:

— Para!.. diye yapışan bu mahlûklar bilhassa cenaze zamanlarında büyük bir faaliyet gösterirler. İçi yanmış, büyük bir teessürün altında ezilmiş olan biçare cenaze sahibinin etrafını sararak, adamcağızı büsbütün bunaltıp, avuç avuç para sızdırmak için yapmadık kepazelik bırakmazlar..

Bunlar ihtiyaç için değil, bu işi daha küçük yaşta kendilerine meslek edindikleri için dilenen insanlardır.

Yüzlerce vatandaşın bu iğrenç meslekte tutunup devam etmesi karşısında, belediyenin, zabıtanın işi önleyememek te gösterdikleri aciz, ne kadar gücümüze gitse yeridir.

Yanımda Eyüplü gençler olduğu halde leş gibi kokan büyük camiin avlusundan içeri girince, ilk karşılaştığımız manzara şu oldu:

20 ile 5-6 yaş arasında bir düzüne kadar dilenci karşı karşıya geçmiş pinekleşiyorlar. Yanımdaki gençlerden birisi izahat verdi.:

— Bugün buranın pazar günü olduğu için dilenciler pek meydanda yokturlar. Şurada görünenler de insana öyle hergünkü gibi asılamazlar. Çünkü pazar kurulduğu günler, polis kontrolü sıkı olur.

İstanbula gelen bütün seyyahların en baş uğrağı olan Eyüp camii avlusunda ki pis kokuyu duyunca artık dilenci derdini unutmuştum. Bunun sebebini sorduğum zaman şunu öğrendim. :'Buradaki güvercinlerin pisliği hergün süpürülüyorsa da, avlu ancak 4-5 günde bir yıkanır ve koku da bundan ileri gelirmiş.

Bu izahat, cami avlusunun muhakkak olarak hergün yıkanıp temizlenmesini lâzımgeldiğini bana biranda anlatmağa kâfi gelmişti: Fakat, Eyüp camiinin temizliği ile meşgul olması icap eden memurlar acaba bu vaziyeti senelerden beri anlayamamışlar mıdır da, bu güzel camiin böyle leş kokuları içiinde kalmasının önüne geçemiyorlar. Bu garip bir vaziyetti doğrusu.

Dünkü yazımızda bahsettiğimiz Eyübün Dere sokağı ve çirkef suların üzerini bürümüş otlar

Bu semtin dilencileri kaldırıldıktan, camisi temiz bakıldıktan sonra derhal yola konması icap eden bir iş daha vardır: Mezarlıkları..

Bütün semtlerden evvel Eyüpteki harap, karmakarışık, mezarlıkları ıslah etmek icap eder. Çünkü Eyüp tam manasile bir seyyah semtidir. Buradaki her kusur, memleketimizde birkaç mahdut yer görüp giden yabancıların zihinlerinde bütün bir Türkiyenin kusuru olarak kalabilir..

Bu hakikati, belediyenin, evkafın ve Eyüplü halkın hiç unutmaması icap eder.

Kokunun fenalığına fazla dayanamadığım için camiden kendimi sokağa dar attım. Biraz temiz ve serin hava almak hem de oraları da dolaşmak için deniz kenarına doğru gidiyordum. Yolun üzerinde küçük bir mezarlık nazarı dikkatimi calbetti. Dikkatle baktım. Mezarlığın kapısında şöyle bir levha asılı idi.

(Eyüp İdman yurdu).

Evvelâ gözlerimin beni aldattığını sandım. Nasıl inanabilirdim ki, gençlik mabedi demek olan bir spor klübü, hayat ve canlılık ifade etmesi icap eden bir müessese, mezarlık ortasında kurulmuş olsun. Fakat ne yazık ki aldanmamışım. Mezarlığın arkasındaki küçük bir bina ve bunun önündeki ufacık meydanda mezar taşları arasında kurulmuş bir voleybol ağı, acı hakikati bütün çıplaklığiyle açığa vuruyordu. Duyduğum teessürü yüzümden anlamış olacak ki, bize bir buçuk saattir refakat etmek nezaketini gösteren buralı sporcu gençlerden birisi:

— Şaşıyor ve üzülüyorsunuz galiba! dedi. Biz buraya, mezarlık arasına bile şükrediyoruz. Fakat buranın gençliğini asıl üzen, koca muhitte tek bir spor sahası yapılmamış olmasıdır. Kaç senedir bütün gençlik uğarşıyoruz. Başvur-

(Devamı 4 üncüde)

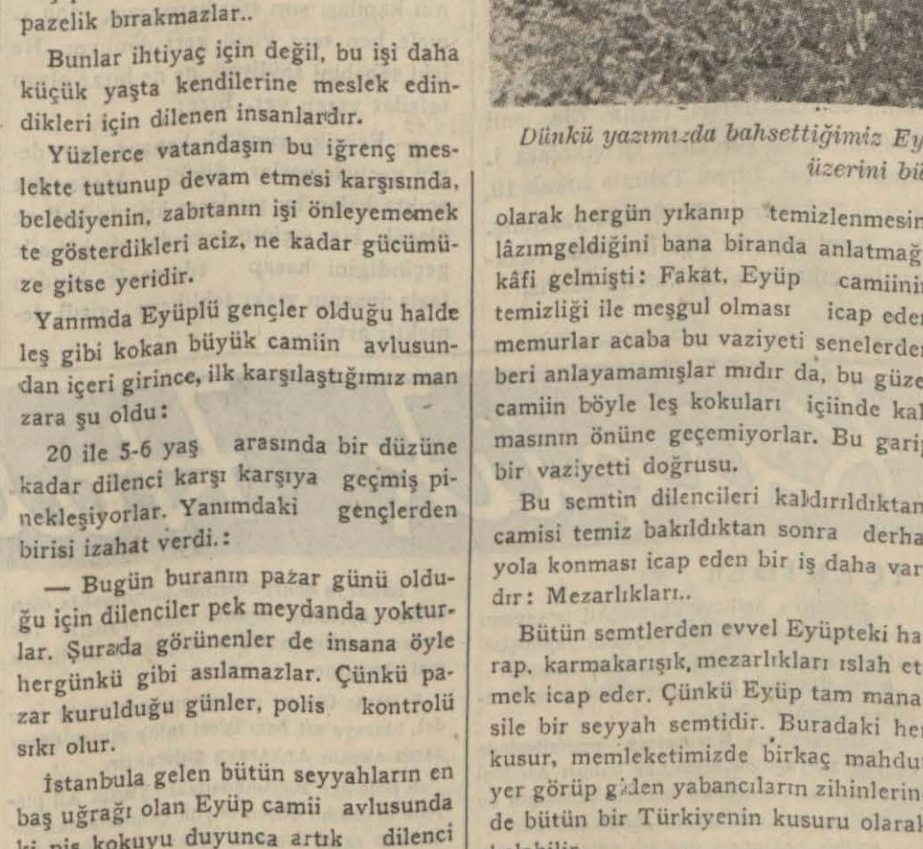

Eyübün bin bir derde deva olduğu söylenen meşhur (Çırçır) suyu

Dikkat !

Mahallelerinizde gördüğünüz bütün eksiklikleri, bütün şikâyetlerinizi, yapılmasını istediğiniz şeyleri, canınızı sıkan hâdiseleri her saat, ister mektupla, telefonla ve isterseniz matbaamıza gelerek bize bildiriniz.

Muharririmiz, fotoğrafçılarımız ayağınıza kadar gelip söylediklerinizi inceliyecek, şikâyetlerinize veya temennilerinize gazetemiz tercüman olacaktır.

Sabah gazeteleri ne diyorlar?

KURUN'da.

Sabiha Gökçen : 1

İki sene evvel hava sporculuğu ile işe başlıyan, sonra Sovyet Rusyaya giderek Türkkuşu öğretmeni olan, nihayet gönüllü olarak hava ordusuna girerek askerî tatbikatta fedakârane hizmetler gören Sabiha Gökçenin havacılık sevgisi o derecedeki, bugünkü muvaffakıyetlerile de iktifa edemiyor; "Köruçuş,, denilen karanlık gecelerde, sisler arasında tayyare kullanmak gibi henüz görmediği usulleri talim etmek için Ankaradan Eskişehire hareket etmek üzere bulunuyor. Bu suretle Türkkuşunda şimdi sayıları dört yüze yaklaşan Türk uçmanlarının bugün olduğu gibi yarın da başları kalmak azim ve gayretile mesleğinde ilerlemek istiyor.

Türk gençleri, Bayan Gökçenin sözlerini unutmayınız: Siz de onun gibi havacılığı seviniz. Havacılığı sevince insan kolayca uçmağı öğrenir, uçmağı öğrendikten sonra da kuşlar gibi havada dolaşmak işten bile değildir.

(Asım Us)

CUMHURIYET'te:

Sabiha Gökçen : 2

Tayyare giderek yalnız rasgele bir seyahat vasıtası olmaktan çıkarak bir harb silâhı olmuştur, ve harb silâhlarının en müthişi. Bunda her havada ve bilinen bilinmiyen her sahada uçmak lâzımdır, düşman tayyarelerini karşılamak lâzımdır, ve düşmana zararlar yaparak salimen avdet edebilmek lâzımdır.

Bunun elde edilmesi zannolunabileceği kadar kolay iş değildir, çok gayret ve himmet ister. Fakat elde edilmesi muhal olmak şöyle dursun, pek mümkün de bir iştir. Sabiha Gökçen gibi feragatle, bilgi ile ve aşkla çalışmak şartlarile.

Tayyare kuvvetli silâh ve tayyarecilik güzel şey. Ancak bu bir şiir olmadan evvel çok çalışma istiyen bir demir leblebidir. Bilerek çalışan ve aşkla çalışan her Türk bu zor işte muvaffak olur.

Sabiha Gökçen yalnız kendi cinsinden vatanperver Türk vatandaşı kadın gençliğine değil, alelıtlak bütün Türk gençliğine misaldir. Bu misalden sonra memlekette tayyarecilige bağlılığın ve ona koşuşun bir heyecan haline geldiğini görmek isteriz, ve biz bundan eminiz.

(Yunus Nadi)

TAN' da

Hatay anlaşmasının sulh bakımından mütalâası

Ahalisi Türk olan üç nahiye Hatayın olmalıydı. Hatayda Türk dilinin daha fazla hâkim bir mevkii olmasını elbette isterdik. Fakat Cenevre bir uzlaşma yeridir. Barış usullerile varılan her anlaşma için karşılıklı fedakârlık zarureti vardır. Biz de bu iki noktada daha fazla ısrar etmememize karşılık olarak Suriyedeki Türkler için ekalliyet hakları elde ettik ve Türklerin dil ve kültür haklarını koruyacak bir vaziyet hazırladık.

İki noktada yaptığımız fedakârlıkların temin ettiği netice, yalnız bundan ibaret değildir. Bizim için asıl maksat, cenup hududumuzda ahenk ve istikrar kurmaktır. Beraberce yola devam edebilmek için, karşımızda bulunanların duygularına bazı fedakârlıkları göze almak zarureti vardır. Biz de büyük bir hüsnüniyetle bunun azamî derecesini yaptık. Şimdi tatbikat vaziyetine giriyoruz.

Bizim hiçbir gizli kapaklı emelimiz yoktur. Fransa ile Suriye de bizim hüsnüniyetimize aynile mukabele ederlerse dokuz on aydır üç memleketi ihtilâf halinde bulunduran bu iş, bundan sonrası için pek kolay müşterek bir bağ şeklini alabilir.

(Ahmet Emin Yalman)

Kayıp aranıyor

Aslan Rizenin zincirli köprü köyünden Burnaz oğullarından Ali oğlu 338 doğumlu **Hüseyin Yazıcıoğlu** dört gündür ortadan kaybolmuştur. Bulana ve ondan malûmat verene ikramiye verileceğini bildiririm. Kasımpaşa Bahriye caddesi 26 No. lı Hakkının kahvesinde Ali.

Seven KATLANIR

Yazan: *Naciye İzzet*

Her hakkı ablası Hadiye'ye aittir. Kanser kurbanı:

— 29 —

— Hangi mesut bir tesadüf sizi buraya gönderiyor?

— Tesadüf değil Neclâ hanımefendi. Lem'inin çocukluk arkadaşıyım. Arazimiz Lem'i ile biribirine bitişiktir. Burada bulunduğunuzu haber aldım. Sizi görmek arzusuna mukavemet edemedim.

— Çok iyi ettiniz. Sizi görmekle pek memnun oldum.

Gülerek ilâve etti:

— Oğlunuz Dikmen beyi de tanımakla çok memnun olacağım.

Bebek Osmanı en güzel gülücükleriyle karşıladı. Sanki dünyanın yarısını dolaşan bu tunç renkli delikanlı ile bu narin ve küçük varlık arasında natürel bir sempati doğuvermişti.

Çok hassas olan Neclâ çocuğunun Osmanı babası yerine koyduğunu düşünerek kalbi burkuldu:

Lem'i çocuğuna karşı çok kaytsızdı. Onu görmek için daha gelmemişti bile.. Babasını henüz tanımıyan çocuk yabancı bir erkeği görünce gülücükler yapıyordu. Ve bu yabancı adam da çocuğa meftun olmuştu. Genç annenin gayri ihtiyarî olarak içini çekmesi Osmanı şaşırttı. Belli etmiyerek, çocuğa gülüsemeğe çalışarak hüzünle dolu küçük çehreyi gizlice tetkik etmeğe başladı.

Kalbinde gayri ihtiyarî derin merhamet uyandı. Genç kadına sordu:

— Bursaya hiç gelmiş miydiniz Neclâ hanımefendi?

— Hayır, daha ilk defa olarak geliyorum.

— Şu halde güzel memleketimizi size göstermekle çok büyük bir bahtiyarlık duyacağım. Eğer kabul ederseniz size klavuzluk yapacağım.

Genç kadının hatırına hiç bir şey gelmiyerek memnuniyetle cevap verdi:

— Teşekkür ederim. Memnuniyetle kabul ediyorum. Bana Lem'inin çocukluğundan bahsedeceksiniz. Onun gezip büyüdüğü yerlere götüreceksiniz.

Sadece iki arkadaş gibi, hiç gizli bir maksatları olmaksızın ertesi günü için randevu verdiler.

Sabahleyin erkenden çıktılar. Kırlarda uzun bir tur yaptılar. Sonra kahvaltı etmek üzere Osmanın köşküne geldiler. Burası eski mimarî bir sanatla yapılmıştı. Eski kaleleriyle, gayri muntazam pencereleriyle, kuleyi andıran duvarlariyle çok tipik daha ziyade ufak bir şatoya benziyordu.

Öğleden sonra bir otomobil alarak daha tepelere doğru çıktılar. Bursanın en güzel yerlerini dolaştılar. Sonra akşam üzeri muzikli şık bir gazinoya girerek çay içtiler.

Hacer annenin çiftliğine geldikleri vakit ortalık iyice kararmağa başlamıştı. Saat dokuz buçuğa kadar olan zamanı çiftlikte, iri kütüklerin tutuştuğu büyük şöminenin başında geçirdiler. Osman çocukluğunu anlattı. Lem'inin sık sık ismi geçiyordu. Neclâ genç adamın anlattıklarını şiddetli bir alâka ile dinliyordu. Böylece saatler geçti.. Ateşin tatlı çıtırdılar çıkardığı şu ocak başı ne kadar hoştu... Neclâ oğlunu kucağında tutuyordu. Koruyan bir hareketle müşfikane göğsü üzerinde sıkıştırıyordu. Yavrusunun bütün vücudunu kendi vücudu ile sarıyordu. Müdfaasız, bu küçük narin şey ileride bir erkek olacaktı.

Güçlü kuvvetli, Lem'i kadar güzel ve sert bir erkek!.. Fakat işte bu akşam anneciğinin çıplak kolu üzerine kendisini bırakmış mini mini âciz bir varlıktı.

Odanın loş köşesinde, ocağın penbe ziyasiyle aydınlanan çocukla annenin husule getirdiği bu tablo o kadar hoştu ki Osman bu müessir güzellik karşısında birkaç dakika dalgın durmaktan kendini alamadı.

Sanki sözler ağzından gayri ihtiyarî dökülüyormuş gibi söyledi:

— Bana eskiden İtalyada gördüğüm bir tabloyu hatırlatıyorsunuz Neclâ hanımefendi.. Hangi ressamın eseri olduğunu bilmiyorum. Fakat galiba çok şöhreti olmıyan bir ressamın eseriydi. Çok harikulâde bulmuştum. Bir annenin hislerini çok güzel ifade ediyordu. Kolun vaziyeti.. Gözlerde parlıyan mesut ve galij ışıklar... Hep ayni...

Nefis bir tabloya bakar gibi genç kadına baktı ve ilâve etti:

— Evet, evet tıpkı böyleydi! Canlı bir bebekle oynamanın size bu kadar yakışması cidden garip bir şey!..

İşte bu sözler genç adamın o gün Neclâya söylediği ilk teklifsiz sözlerdi. Fakat şive tam ve açık bir arkadaş şivesi ve dürüstlüğü ile dolu idi. Biraz sustuktan sonra tekrar ilâve etti:

— Lem'i cidden bahtiyar bir baba. Çocuğu o kadar güzel ki! Ne kadar iftihar etse yeridir!

Neclânın hafifçe yüzü kızardı. Osmanın yavrusunu bu kadar beğenmesiyle gözlerinde muzaffer ışıklar parlamıştı. Fakat Bursalının son sözleriyle bu muzaffer ışıklar hafif bir bulutla örtülür gibi oldu. Yavaşça cevap verdi:

— Evet Lem'i çocuğunu çok sever. Fakat çocuk bir erkeğe pek o kadar iftihar verecek bir şey değil. İleride, siz de baba olduğunuz vakit anlıyacaksınız.

— Eğer çocuğumun sizin gibi bir annesi olursa Neclâhanımefendi bu iki sevgili varlığın her an gözlerimin önünde bulunması benim için yaşamanın en büyük bir zevki olacaktır.

Neclâ cevap vermedi. Sözleri bir az Lem'iyi müvahaze yollu olmuştu. Bunu tashih etmek arzusiyle ve kocasının hatalarını tadil etmek için sanki kendisini de kabahatli göstermek istiyerek düşünceli bir tavırla mırıldandı:

— Ben de çocuğumun yanında uzun müddet kalamıyacağım ki! Yarın gidiyorum...

Osman itiraz etti:

— Nasıl yarın mı? Buna imkân yok Neclâ hanımefendi, burada daha adamakıllı bir yer görmediniz ki.. Size Bursamızın en güzel yerini, Çekirgeyi gezdireceğim. Klavuzunuz sizi öyle kolay kolay bırakmaz bunu biliniz!

Neclâ birkaç saniye tereddüt etti. Kalmak için yüreğinde şiddetli bir arzu duyuyordu.

"Oğlu! mini mini yavrusu!.. Yarın hakikaten ondan ayrılacak mıyım?,,

İstanbulda hiç bekliyeni yoktu.. Hatta Lem'i bile! Kocasının hayatında o kadar az bir yer işgal ediyordu ki!... Konuşacak, dertleşecek hiç, hiç kimseciği yoktu. Bütün ömrü muhteşem ve hazin evinin dört duvarı arasında geçiyordu. Hatta samimî bir arkadaşı bile yoktu. Lem'i ile birlikte olarak birkaç defalar gittiği kibar toplantılarda erkeklerin gizli bir maksat güden sinsi, takdirkâr bakışlarından ve kadınların kıskançlıklarını gösteren hain gözlerinden başka hiç bir dostluk eseri bulamamıştı.

Fakat bütün bunlar kibar ve şık görünüşler altındaki bir riya ile, bir soğuklukla yapılmıştı.

Burada, şu güzel yerde bir günceğiz daha kalmak? Bu neşeli sevgili çocuğunu kucaklamak? Bu ne kadar cazip bir şeydi!

Fakat hayır! İmkânı yok! Lem'i belki bundan memnun olmıyacaktı!

(Devamı var)

Emir Abdullah Ankarada

Bu sabah merasimle karşılandı

Dün şehrimize gelmiş olan Maverayı Erdün hükümdarı Emir Abdullah dün akşam üzeri, eksprese takılan hususî vagonla Ankaraya gitmiştir.

Emire, gidişinde de, gelişinde olduğu gibi askerî merasim yapılmış, vali ve belediye reisi, emniyet direktörü İrak başkonsolosu ve İngiltere sefareti sekreterleri kendisini uğurlamıştır.

Emir Abdullah Ankarada üç gün kaldıktan sonra, tekrar İstanbula dönmiyerek Şama ve oradan Maverayı Erdüne gidecektir.

Foto Süreyyadan bir albüm yaptırdı

Emir Abdullah, dün kendisinin resimlerini çeken Foto Süreyya sahiplerinden Zeki Bükeyin resimlerini çok beğendiği için, İstanbulu ziyaretinin bir hatırası olarak o müesseseye büyük bir albüm ısmarlamıştır.

Albüm on beş güne kadar Maverayı Erdün merkezi olan Ammana gönderilecektir.

Vefat

Merhum Nureddin Paşa hafidi, ve General Esat (Beylerbey) damadı ve Devlet Demiryolları 9 cu İşletme Matbu evrak ambarı Şefi Saffet Sakabaşı ve Kırklarelinde Diş Tabibi Hamit Sakabaşı'nın pederleri emekli kıdemli yüzbaşı Halid Altıntaş müptelâ olduğu hastalıktan kurtulamıyarak Beyoğlu zükûr hastanesinde vefat etmiştir. Cenazesi yarın saat 11 de hastaneden kaldırılarak Bakırköy camisinde namazı kılındıktan sonra Bakırköyündeki aile makberesine tevdi edilecektir.

TASHİH

İstanbul defterdarlığından:

Dünkü sayımızın 12 inci sayfasının başındaki "İstanbul Defterdarlığından,, başlıklı ilânda, tarhı 738, ismi Kostantin ve şürekâsı, işi çikolata imalâthanesi, adresi Tahmis sokak 19, senesi 933, vergisi K. 360,00 yazılmıştır. Ayni adresin 360 lira ceza rakamı ise çıkmamıştır. Tashih ederiz.

Istanbul konuşuyor

(Baş tarafı 3 üncüde)

madık yer bırakmadık, fakat daima (bugün, yarın yapacağız) cevabını alıp atlatılıyoruz. Yazacaksanız asıl bunu yazınız!

Bu sözleri söyliyen genç belki de daha dert yanacaktı. Fakat bu sırada ellerinde sepetler, su şişeleri vapur iskelesinden bize doğru kalabalık bir grup geliyordu.

— Nedir bunlar, burada gezecek neresi var ki böyle gelmişler, diye sordum.

Bu sualime aramızdaki en genç Eyüplü cevap verdi:

— Nereye olacak, buranın meşhur bir suyu vardır, ismine (Eyübün Çırçır suyu) derler. İşte oraya gidiyorlar. Gariptir ama, binbir derde deva olduğu söylenen bu sudan içmek için,, ta Beyoğlundan, Kadıköyünden, Boğaziçinden hattâ Adalardan böyle akın akın gelirler de, biz Eyüplüler burnumuzun dibindeki abıhayattan istifade etmeyiz!

Hem konuşuyor hem de yürüyorduk. İskeleye gelmiştik. Burada ekseriyeti başında mektep kasketi bulunan 8-10 genç bizi bekliyorlarmış. İçlerinde 15 dakika evveline kadar benimle beraber dolaşmış olan ve sonra birdenbire kayıplara karışan bir çocuk da vardı. İlk söze başlayan gene o oldu:

— Ben dedi. Demin şu gördüğünüz birkaç arkadaşı bulmak için sizden ayrılmıştım. Biz Eyüp ortamektebinin talebeleriyiz. Size bir çok söyliyeceklerimiz var. Bizi dinlemenizi rica ederim.

— Peki hazrım! diyecektim fakat lâfım ağzımda kaldı. 23-25 yaşlarında bir delikanlı koşa koşa yanıma gelmişti.

— Aman! dedi. Gidiyorsunuz dediler de, yetişeceğim diye çok koştum. Fakat evvelâ benim derdimi dinleyiniz.. Ve cevabımı beklemeden anlatmaya başladı:

— Ben ve benim gibi daha 300 kadar işçi burada lâstik fabrikasında çalışıyorduk. Salı akşamı güzel güzel işimizden ayrıldık ve ertesi sabah da erkenden fabrikaya geldik. Fakat karşılaştığımız manzara ne olsa beğenirsiniz. Fabrikanın kapıları sım sıkı kapanmış, 300 amele hep ters yüzü geri dönüyor. Ne işin sebebini söyliyen, ne de biraz olsun tafsilât veren var. Bize:

— Fabrika şimdilik kapanmıştır, deyip geçiveriyorlar.. Şimdi, birdenbire açıkta kalan bu yüzlerce kişinin hali ne olacak. Her işçinin sırtından da bir aile geçindiğini hesap ederseniz, binden fazla insanın rızkı tehlikeye girdi demektir artık...

— Haklısınız, fakat elden ne gelir dedim.

Bilmem benden nasıl bir cevap bekliyordu ki, bu sözler onu hiç tatmin ve memnun etmedi. Ve bir tek kelime daha söylemeden yanımızdan uzaklaştı gitti.

Biraz evvel söze başlarken,lâfı ağzına tıkanmış olan genç bunu fırsat bilmiş olacak, hemen söze başladı.

O uzun uzun anlattı. Ben de sabredip uzun uzun dinledim. Fakat muhterem okuyucularım belki siz benim kadar sabırlı olmassınız, onun için genç talebelerin dertlerini ve isteklerini hülâsa ederek yacazak ve "İstanbul konuşuyor,, serisinde Eyübe ait sayfaları da bu satırla kapayacağım.

Eyüplü gençler:

* — Güzel bir halkevi,

* Bugünkü kütüphanenin büyütülerek ihtiyaca kâfi bir hale getirilmesini.

* — Küçük de olsa, şöyle hava alacak, bir park ve çocuk bahçesi..

* Kaç senedir beklenen tramvayın, Eyübe biran evel getirilmesini.. Ve son olarak da:

* — Bir lise ile bugünkü ortamektebin muallimlerinden (burada ismini yazmıyacağım) bir bayanın, talebenin ufak tefek yaramazlıkları, için, tutup derslerde bir sene çalışarak kazandıkları numaralarını kırmak ve kırdırmaktan vazgeçmesini...

İstiyorlar...

HABERCİ

Hatayda 10 Haziranda Bayram var

Hudut komisyonu Adanada işe başlıyor

Cenevrede muvaffakiyetle yapılan son anlaşma Hatayı büyük bir sevinç içinde bırakmıştır. Halk bayram yapmaktadır.

Türkiyenin yüksek Önderine ve kıymetli hükûmet erkânına karşı minnet hisleri izhar edilmektedir.

Hatay halkı 10 Haziranda büyük bayram yapacaktır.

Hudut komisyonu işe başlıyor

Haziranın ikisinde Adanada toplanacak olan hudut komisyonuna Suriye heyeti başında iştirak edecek olan Fransanın sabık Sancak delegesi Düryö, Adanaya gelmiştir. Türk heyetinin de bugün Ankaradan Adanaya varması beklenmektedir.

Küçük Haberler

İÇERİDE:

* Mudanya halkevi Yürük Ali istasyonu civarında büyük bir köy bayramı yapmıştır. Bu bayrama on bin köylü iştirak etmiştir.

* Büyükadada halk spor klübü gençlik çukuma salonu açılmıştır.

* Mudanyanın Karafatma mahallesinde oturan 18 yaşında Muzaffer babası Ali Nuriyi bıçakla yaralamış, üstelik babasının ev de bir mavzer sakladığını ihbar etmiştir.

*Türk hekimleri dostluk cemiyeti aylık toplantısı dün yapmış, vekâletten gelen bir tezkere üzerinde görüşüldükten sonra üç ay yaz tatili yapılmasına karar verilmiştir.

* Estonya hükûmeti hariciye nezareti ticaret işleri umum müdürü Virge şehrimize gelmiş, Ankaraya gitmiştir. Müdür hükûmetimizle bir ticaret muahedesi akdine memur edilmiştir.

* Evvelki gün şehrimize gelen yeni Sovyet elçisi dün akşam Ankaraya gitmiştir.

* Bu sene İstanbulda yeniden üç ortamektep açılacaktır. Bunlardan biri Haliçte, diğerleri Fatih ve Samatyadadır.

* Avrupadaki sıhhi kongrelere iştirak ettikten sonra İstanbula gelen Sıhhat vekâleti umumî hıfzıssıhha müdürü Asım dün Ankaraya gitmiştir.

* İstanbul birinci ilkmektep talebeleri dün kız lisesinde güzel bir müsamere vermişler dir.

* Vali ve belediye reisi Muhiddin Üstündağ dün akşamki trenle Ankaraya gitmiştir.

* Hududumuza iltica eden iki Bulgar askeri dün şehrimize getirilmiştir.

* Birkaç gündenberi şehrimizde bulunan İktisat vekâleti müsteşarı Faik Kurdoğlu Ankaraya gitmiştir .

* Birkaç gün evvel Londradan şehrimize dönen İş bankası umum müdürü Muammer Eriş dün akşam Ankaraya gitmiştir.

* Sakarya nehri üzerinde kurulmakta olan beton köprünün inşaatı sona ermiştir. 108 metre uzunluğundaki bu köprü 70 bin liraya mal olmuştur.

* Deniz ticaret umum müdürü Müfit Necdet, idareye ait bazı işleri takip etmek üzere yarın akşam Ankaraya gidecektir.

* Belediye Büyükadadaki Yürük Ali plâjının arkasına düşen büyük çamlıklardan bir kısmını satın almaya karar vermiştir. Burası Milli emlâktendir. Taksitle alınacaktır. Çamlığın bu kısımları büyük bir gazino haline konacaktır.

* Fehameddin isminde bir şoför Filorya plâjlarında ruhsatiye kontrolü yapan zabıta memurlarına isnatta bulunduğundan yakalanmış, cürmümeşhut mahkemesinde üç gün hapse bir lira para cezasına mahkûm olmuştur.

DIŞARIDA:

* Alman tayyarecilik muallimlerinden Ernest Yatman havada 40, saat 55 dakika kalmak suretile plânör mukavemet uçuşu dünya rekorunu kırmıştır.

* Alman hükûmeti memur cemiyetleri hakkında bir kanun neşretmiştir. Kanun, doğrudan doğruya veya bilvasıta bu cemiyetlere tabi olmuş eski merkezi teşkilâtı lâğvetmektedir.

* Lehistan cumhurreisi, hariciye nazırı ile birlikte 7 haziranda Bükreşe gidecektir.

* Belçika, Danimarka, Finlândiya, Holanda, Lüksenburg ve Norveç mümessilleri bu memleketler arasında ticari mübadeleyi arttırmak maksadile bir anlaşma imza etmişlerdir.

* Yahudilik kongresinin önümüzdeki yaz içinde Viyanada aktedilecek olması Almanları kızdırmıştır. Bir Alman gazetesi şöyle yazıyor: "11 temmuz 1936 tarihli Alman — Avusturya anlaşmasına karşı taammüdle yapılmış kabaca bir hareket karşısında bulunuyoruz.,,

* Eski Fransız vaşvekili ve hariciye nazırı Briyan için, Fransız hariciyesi avlusun da bir heykel dikilmiştir.

* İngiliz Alman mütehassıslarının nezaretî altında Dedeağaç taraflarında yapılmakta olan petrol araştırmalarının iyi netice vermek üzere üzere olduğu hükûmete bildirilmiştir.

* İngiltere hava mahafili son, bilhassa imparatorluk haftası münasebetile tertip edilen top'antılar esnasında hava kazalarının vukua gelmesinden endişe etmektedir. Yalnız son 24 saat içinde 11 tayyareci ölmüştür.

Hikâye

Çamur Ibrahimin tuzağı

Kaptıkaçtı Rahmi, bir hırsız çetesine dahildi. Bu çete son zamanlara kadar sadece adi sirkatler yaparken, birdenbire şu kararı verdi: Eğer icap ederse maksatlarına zıt giden adamları öldürecekler... Bunun üzerine Kaptıkaçtı Rahmi arkadaşlarından ayrıldı. Çete efradı da onu hain telâkki etmeye başladı. Hattâ polisin yardakçısı bile zannediliyordu.

Halbuki bu olamazdı. Rahmi, değil eski arkadaşlarına, hattâ herhangi birine ihanet edecek kabiliyette degildi. Onun bir tek bildiği iş vardı: otomobil hırsızlığı yapmak... İşte o kadar... Şimdi de bununla yaşıyordu.

Üzerine çevrilen kindar nazarları gördükçe:

"— Hakkımdaki fiikrlerini değiştirirler! „ diye düşünüyordu. - Zaman geçince, dürüst bir adam olduğumu anlarlar.„

İtimat telkin etmek için, eski arkadaşlarının muhitinden ayrılmıyor, hattâ kendi işlerini onlara anlatıyordu. Nerelerde çalışmak niyetinde olduğunu birer birer hikâye ediyordu.

Çete reisi Çamur İbrahim, nihayet açıktan açığa ona dedi ki:

— Buralarda artık dolaşma... Ayağını kesmezsen başına iş açılır.

Zira, doğrusu, hırsızlar, büyük ve esrarlı işler konuşuyorlardı. Kaptıkaçtı Rahminin orada bulunması kendilerini uzun uzun susmaya sevkediyordu.

Rahmi, çete reisinin sözlerini işitmemezlikten geldi. Adam tekrarladı. O, şakaya alıyormuş gibi gülümsedi.

* * *

O gün, Kaptıkaçtı, Nişantaşının köşesinde kısmet arıyordu. Burada, 937 modeli, radyolu hususî bir arabayı gözüne kestirmişti. Araba, yarım saattenberi bomboş duruyordu. Bakan da yoktu. Herhalde bir bayanı misafirliğe getirmişti. Şoför, hanımının eve meni vizitesi yapmak huyunda olduğunu biliyor. Bir kahveye girip oturdu. Yahut meyhanelerin birinde bir tek atacak. Bayan gelirse klaksonu çalar diye düşünüyordur...

Kaptıkaçtı Rahmi, bu kanaate geldikten sonra:

— Haydi bakalım, iş başına! - diye kendi kendine kumandayı verdi.

Tabiî adımlarla arabaya doğru yürüdü. Kapıyı açtı. İçeri girdi. Makineyi işletti... A... Anahtarla kilitlenmemiş bile. Motör işliyor..

Çaldığı malları satmak itiyadında olduğu garaj Fatih civarındaydı. Orada arabayı parçalarlar, aksamını satarlardı. Böylece kimse ele geçmez.

di. Köprüye doğru hızla yürüdü. Fakat tam Altıncı dairenin önüne gelmişti ki, birdenbire düdükler çalındı. Polisler yolunu kesti.

Hayır! İmkânı yoktu. Bu kadar çabuk haber alınmış ve harekete geçilmiş olamazdı. Kaptıkaçtı soğukkanlılığını muhafaza edecekti. Herhalde zabıta başka bir işin takibindeydi. Fakat, Rahmi, korktu. Otomobilden atlayıp tünelin yanına çıkan merdivene doğru koşmıya başladı.

Arkasından ve önünden düdükler... Nihayet yolu kesildi. Pasajın içinde yakalandı.

— Ben bir şey yapmadım! - diyordu.

Lâkin iş bir kere çığırından çıkmıştı. Ondan vesikalarını sordular. Arabanın çalınmış olduğu anlaşıldı. Rahmi karakola götürüldü.

Israrla:

— İlk defa olarak hırsızlık yapıyorum! „ diyordu. Hakikaten de, evvelce ele geçmiş değildi.

Bu suretle iş kolayca halledilecekti.

Fakat, arabayı muayene eden polis, yavaşça yukarı çıktı, komiserin kulağına bir şeyler söyledi. Bunun üzerine, polis âmirinin gözleri açıldı. Dik dik Rahmiye bakıp:

— Vay! Seni gidi! Seni gidi! „ diye haykırdı.

Öbür hırsızlıklar da mı meydana çıkmıştı? Rahmi, titredi:

— Sen az değilmişsin meğer... Seni gidi uyur yılan seni... Benimle hiçbir şey olmamış gibi konuşuyordun ha?..

— Ne olmuş ki, bayım?... Ne yapmışım?...

— Daha ne yapacaksın?...

Polisler aralarında konuşuyorlardı:

— Bu sabah kaybolan terzinin cesedi otomobilde bulundu efendim. Evine telefon ettik. Gelip baktılar, teşhis ettiler. Otomobil dün Şehzadebaşından aşırılmış. Numarası filân değiştirilmiş...

Komiser, kaşlarını çattı:

— Bravo!... Tebrik ederim... Fakat herhalde bu işi yalnız başına yapmamışsındır. Cürüm arkadaşların kim?.. Terziden çaldığın paraları nereye teslim ettin?.

Ahmakça tavırlar takınması, manasız sözler söylemesi, polislerce bir numara addedildi. Verdiği izahat, yalnız komiseri değil, müntantiği de tatmin etmedi.

Nasıl olabilirdi ki, çalınan otomobil önceden başkaları tarafından çalınmış, içine bir ceset konulmuş olsun? Ve Kaptıkaçtı gibi bir adam, gelsin de, ökseye yapışan bir kuş gibi, buna yapışsın... Olur iş miydi bu?..

Mahkeme, aleyhteki delâile rağmen, idamına karar vermedi. Onu yedi sene küreğe amhkûm ettiler.

Rahmi bu işe bir türlü akıl erdiremiyordu. Çamur İbrahimin tuzağına düştüğünü anlıyamıyordu. Çete, "çalıştığı„ yerleri onun ağzından öğrendiği için, öldürülen terzinin cesedini, kaçırdıkları bir otomobile koymuş, Kaptıkaçtının iştihasını celbedecek bir yere bırakmıştı. Böylelikle hem cesetten, hem de şüpheli bir adamdan kurtulmuş oluyorlardı.

Nakleden: *Hatice Süreyya*

SATILIK EV

İstanbulda Topçularda Ramide Yeni yol 5-6 numaralı kışla arkasında dört odalı ayrıca iki oda, tatlı kuyu suyu, iki dönüm bahçe, içinde muhtelif meyva ağaçları. 1500 liraya satılıktır.

Müracaat: Mahmutpaşa çıkmaz sokak No. 6 Bayan Seher. V. P. 1444

Tonton amca, hizmetçi içki müptelâsı ise ne yapsın !

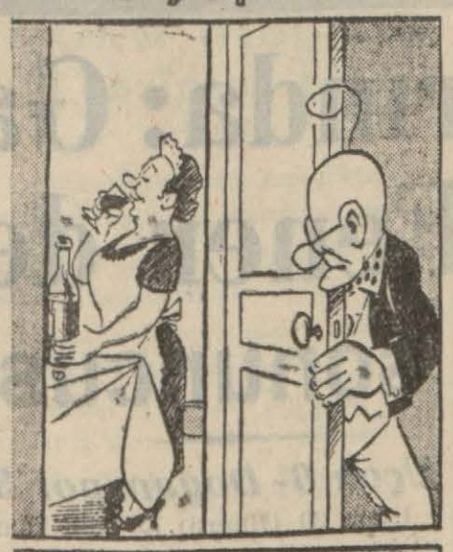

Kızıl sacayak

Çelik yüreğin maceraları

— 46 —

Günün Tarihi

Yazan : Niyazi Ahmet

384 sene evvel bugün

Istanbulda Macaristan krallığı meselesi müzakereye başlandı

Istanbul, Üsküdar, Eyüp, Galata beş gece kandillerle donandı — elçilerin padişahın yanında üç saat zarfında yüzlerce defa söyledikleri söz

Dünkü yazımda Avusturya ve Macaristan elçilerinin padişah Süleymanın veziri İbrahim paşa ile geçen müzakerelerini anlatmıştım. Bugün de Avusturya Macaristan elçileri ile yapılan enteresan sulh müzakeresini anlatacağım.

Süleymanın 250 bin kişilik ordu ile hareketi, hedef ittihaz ettiği yerlerin fethi ile neticelenmişti. Bu muzafferiyet, İstanbulda muazzam şenliklerle kutlulandı. İstanbul, Üsküdar, Eyüp, Galata beş gece kandillerle donatılarak pazarlar, dükkânlar, bedestanlar geceleri açık bulunduruldu.

Sulh müzakeresinin en dikkate şayan tarafları 1553 yılı 31 mayıs günü, 384 sene evvel bugün başladı. Süleymanın veziri İbrahim paşanın elçilere söylediği sözler ibretle okunacak satırlardır. İbrahim paşa Türk deniz ve kara kuvveti hakkında malûmat verirken elçilere şöyle demişti:

"Deniz kuvvetlerinin harp zamanında masrafı pek çoktur. Ancak hazine o kadar zengindir ki, bundan pek az müteessir olur. Dün, İtalyaya karşı bir donanma techizi için bin at yükü akçe, yani iki milyon duka aldım. Elli bin tatar cihanı talan etmeğe kâfidir. Binlerce kadın ve çocukları esaretten kurtarmak için ormanlara gönderdim. Ben ve birçok başkaları böyle hareket etti. Türklerin cümlesi, hıristiyanların söylemekle mahzuz oldukları kadar vahşi, zalim, insaniyetsiz değildirler. Bu büyük devleti idare eden benim, her ne yaparsam yapılmış olarak kalır. Zira bütün kudret benim elimdedir. Memuriyetleri ben veririm, eyaletleri ben tevzi ederim. Verdiğim verilmiş, reddettiğim reddedilmiştir. Büyük padişah bir şey ihsan etmek istediği, yahut ihsan ettiği zaman bile eğer ben anın kararını tasdik etmiyecek olursam, gayri vaki gibi kalır. Çünkü her şey, harp, sulh, servet, kuvvet benim elimdedir. Bunları size söylediğim, meramınızı serbestçe söylemeğe cesaret vermek içindir.„

* * *

Yukarıda yazdığımız satırlar, müzakere başlamadan önce İbrahim paşa tarafından bir mukaddime olarak elçilere müessir olmak için söylenmiş sözlerdi. Asıl müzakere 384 sene evvel bugünkü gibi bir pazartesi günü başladı. İbrahim paşa ilk sual olarak şunu sordu:

— İspanya niçin Fransa kadar iyi ziraat olunmamıştır.

Elçi Kornelyos cevap verdi:

— Bunun sebebi kuraklıktır. Endlüs yahudileriyle müslümanların çıkarılmaları için sapandan ziyade silâha kuvvet verilmesini de buna atfeebiliriz.

İbrahim paşa:

— Bu gururu Kanda aramalıdır. dedikten sonra müzakere başladı. Gene İbrahim paşa sordu:

— Hayvanların en korkuncu aslan zorla değildir, hileyle muhafızının verdiği yiyecekle, itiyat kuvvetiyle teshir olunur. Muhafız onu korkutmak için bir değnek intihap etmelidir. Hiç bir ecnebî ona yemek vermemelidir. Aslan hükümdar, muhafızlar onun müşavirleri ve vükelâsıdır. Değnek hakikat ve hakkaniyettir ki, hükümdarların klâvuzları yalnız bunlar olmalıdır. Sulh ve harp benim elimdedir. Devletin hazinesi benim emrimin altındadır. Metbuum benden ziyade mükellef elbise içinde değildir. Benim servetim daima el dokunulmamış olarak kalır. Çünkü o benim hep masraflarımı verir. Krallıkları, memleketleri, hazineleri bana tevdi olunmuştur. Bunları istediğim gibi idare ve sarfederim. Gençliğimdenberi padişah ile birlikte yaşadım. Onun doğduğu hafta doğmuşum.„

İbrahim paşa Macaristanı nasıl fethettiklerini, kendisinin nasıl tebdili kıyafetle ordu içine girerek çalıştığını söyledikten sonra ve bahsi Şarlken'in göndermiş olduğu mektuba getirdi. Şöyle dedi:

— Bu mektup, ihtiyatlı ve mütedil bir hükümdar mektubu değildir. Şarlken kendi ünvanlariyle beraber kendisine ait olmıyan bir çok ünvanları mağrurane sayıyor. Kendisine Kudüs kralı demeğe nasıl cür'et ediyor? Bu memleketin sahibi büyük Şehinşah olduğunu bilmiyor mu? Padişahtan memleketlerini almak mı istiyor? Ben işittim ki, hıristiyan hükümdarı dilenci kıyafetinde Kudüs ziyareti yaparlar imiş, Şarlken Kudüsü dilenci kıyafetinde görmekle oraya kral mı olacak sanıyor? Bundan sonra Kudüse girmeyi bütün hıristiyanlar için menedeceğim.

Fransa kralının Macaristan seferi esnasında bize gönderdiği ve sadece "Fransa kralı„ diye imza eylediği mektup bundan ne kadar farklı ve hakikaten bir krala yakışır surettedir. Bunun içindir ki, padişahı muazzam da Fransa kralına şeref vermek ve necabette ona riayet etmek istiyerek cevabında ünvanlarını hiç yazmadı ve ziyade sevdiği bir kardeşine yazar gibi yazdı.„

İşte İbrahim paşa elçileri hep böyle hâkimane sözlerle yola getirdi. Sulh kararlaştığı vakit de onları bu muvaffakıyetlerinden dolayı tebrik etti. Ertesi gün elçiler Süleyman tarafından kabul edilecekti. İbrahim paşa onlara nasıl konuşacakları hakkında etraflıca talimat verdi. Şöyle diyeceklerdi:

— Oğlun kral Ferdinand senin malik olduğun şeyleri kendi malı gibi

(Devamı 15 incide)

SPOR

Millî küme maçlarında: Galatasaray Ankara Gençlerbirliğini, Fener de Güneşi yendiler

Doğanspor, kümenin sonuncusu 3 oka mağlûp oldu

Fenerbahçe 4 - Güneş 2

Milli küme maçlarının şehrimizdaki yegâne karşılaşması dün Kadıköy sahasında Fenerbahçe ile Güneş takımları arasında ve altı bini bulan bir seyirci kalabalığı, Sadi Karsanın hakemliği ile yapıldı.

Saat iki buçukta ayni klüplerin ikinci takımları arasında oynanan oyunun 2 — 1 sarı lâcivertlilerin lehine neticelenmesinden ve bir müddet de yan hakem arandıktan sonra takımlar saat dördü çeyrek geçe şu şekilde dizildiler:

Güneş:

Cihat — Faruk, Reşat — İsmail, Rıza, Yusuf — Melih, Salâhattin, Necdet, Rebii, Enver.

Fenerbahçe:

Hüsamettin — **Sedat, Lebip — Cevat, Angilidis, Mehmet Reşat — Niyazi, Naci, Namık, Esat, Fikret.**

Kur'ayı Güneşliler kazanmış olduklarından Güneşi aleyhlerine, rüzgârı lehlerine aldılar; Fenerlilerin hücumiyle maça başlandı.

Karşılıklı hücumlarla geçen ilk beş dakikadan sonra ilk tehlikeyi Güneş kalesi atlattı ve Fikretin İsmail ve Faruk'u atlatarak ortaya çektiği topu Esat fena bir kafa vuruşiyle ters tarafa gönderdi.

Bir dakika sonra Melih, Rebiiden aldığı pası hafif bir kafa vuruşiyle Hüsamettinin kolları arasına bıraktı.

Taraflar havadan uzun paslarla oynuyorlar, iki kale de zaman zaman bir hayli tehlikeler atlatıyordu. 14 üncü dakikada Lebibin yavaşlığından topu yakalıyan Melih, Fener kalesine kadar sokuldu, tam şüt atacağı esnada ıska geçti. Fakat tekrar yetişti, bu defa kalenin yanında olduğu için topu Rebiiye gönderdi; o da, merkez muhacim yerine doğru geçirdi ve Necdetin durdurmadan sıkı bir vuruşu ile Güneş ilk sayısını kaydetmiş oldu.

Fenerbahçeli oyuncular ve ekserisi Fener taraftarı olan seyirciler topun Melih tarafından avuttan çevrildiği itirazı ileri sürdülerse de gol kararı değişmedi.

Oyun tekrar başladığı zaman Güneş takımının üstünlüğü bariz bir şekil almıştı.

Yeni sol açık Enverle, ortada Necdetin fena oynamalarına rağmen Güneş muhacimleri sık sık rakip kaleyi ziyaret ettiler. 21 inci dakikada Sedadın sebebiyet verdiği bir favul cezası az kaldı Fenerlilere ikinci golü de yedirtiyordu. Salâhattinin şütü direğe çarparak avta kaçtı.

Sarı lâcivertliler, soldan Fikretle yaptıkları akınlarda Güneş kalesine kadar sokuluyorlar, fakat üç ortanın atak oynamamaları yüzünden bunlardan istifade edemiyorlardı.

39 uncu dakikada: sağdan bir Fener hücumu gö[illegible] Cihat güzel bir plonjonla topu yerde yakaladı. Fikret Cihada, İsmail de Fikrete çarptı.

Bu esnada hakemin düdüğü duyuldu. Herkes Fikret aleyhine favul verileceğini umarken, Sadi Karsan İsmailin Fikrete çarpması yüzünden sarı lâcivertliler lehine penaltıya hükmetti. Fener takımı Namık'ın plâse bir vuruşiyle bu penaltıdan beraberliği temin etmiş oldu.

Bir dakika sonra Cihat fena bir plonjon yaparken sakatlandı ve Faruk kaleye geçti. Fenerliler kalecisiz kalan rakip kaleye gol yapamadan ilk kırk beş dakika 1-1 beraberlikle bitti.

İkinci devreye Fenerliler Niyaziyi sağ içe, Güneşliler de Melihi ortaya koyarak ve kaleci Cihat da yerini almış olarak başladılar.

Beşinci dakikada: Güneş sol muavininin çektini frikiki Lebip karşılıyamadı. Melih yetişti ve yerden sıkı bir şütle ikinci Güneş golünü attı. Mağlûp vaziyete düşen Fenerliler sert ve asabî bir oyun oynamağa başladılar.

Bu dakikaya kadar sıkı bir didinme halinde oynanmış olan maç, seyircilerin lüzumsuz bağrışmaları, şaşıran hakemin acaip kararlariyle ve sinirlenen oyuncuların biribirlerine tekme savurmalariyle büsbütün zevksiz oldu.

15 inci dakikada Güneş kalesine doğru giden topu Faruk kesemedi. Namık yakaladı ve falsolu bir vuruşla takımını gene beraberliğe eriştirdi.

Bu beraberlikten sonra Güneşliler, Rebii ve Salâhattinin yorgunluğu yüzünden yavaşladılar. 20 inci daikadan sonra top Güneş kalesi önünden bir türlü ayrılmadı. 26 ıncı dakikada Niyazi topu sürdü ve on sekiz pas üstünden Güneş kalesinin köşesine doğru gönderdi.

Bu sırada ofsayd vaziyette olan Namık, topa falso vererek Fenere üçüncü sayıyı kazandırdı. Sarı lâcivertlilerin — bu ümit edmedikleri sayıyı kabul ettiği için olacak — hakemin elini sıktıkları görüldü.

Bu gole de Güneşliler itiraza başladılar. Fakat karar katiydi. Oyun tekrar başladığı zaman Güneş takımının karmakarışık olduğu görüldü, biribirine giren müdafi ve muavin oyuncularının arasından 37 inci dakikada Niyazi dördüncü golü de atınca netice belli olmuş oldu.

Oyunun son dakikalarında gene kavga etmeğe balıyan oyunculardan Fikretle Salâhattin hakem tarafından oyundan çıkarıldı ve müsabaka da 4 — 2 sarı lâcivertlilerin galibiyetiyle bitti.

O. M. Kutnak

Dünkü maçtan evvel takım kaptanları ve hakem

Fener - Güneş maçından heyecanlı bir an

Uçok 6- Doğanspor 3

Izmir, 30 (Hususi) — Milli küme karşılaşmalarımdan Üçok - Doğanspor maçı bugün yapıldı. Sahada az seyirci vardı. Hakem İzmir bölgesinden Şehabın idaresile sahaya çıkan takımlar şu şekilde sıralandılar:

Üçok: Hilmi, Ziya, Ali, Şükrü, Enver, Mustafa, Basri, Adil, Said, Kemal, Saim.

Doğanspor: Mahmud, Adnan, Yusuf, İsmail, İrfan, Mehmed, Sadri, Ömer, Reşad, Ali, Halid.

Oyuna 17 yi 15 geçe Üçok başladı. İlk devrede her iki takım da düzgün bir oyun gösteremediler.

Doğanspor 15 ve 19 uncu dakikalarda biri penaltıdan olmak üzere iki gol yaptı. Buna Üçok 18 inci dakikada Adil 33 üncü dakikada Said ve 36 ncı dakikada Saim vasıtasiyle üç sayı ile mukabele ederek devreyi 3 - 2 bitirdi.

İkinci devrede Üçok daha iyi oynadı ve 45 dakikanın 30 dakikası tek kale halinde hâkimiyeti altında geçti. Oyunun başlangıcından itibaren Üçok forları Doğanspor kalesi önünde yerleştiler. Üçüncü dakikada Adnan Saide favl yaptı. Said 18 lik çizgi dışından sıkı bir şütle topu dördüncü defa Doğanspor ağlarına taktı.

9 uncu dakikada Adilin uzaktan çektiği bir şütle Üçokun beşinci golünü kaydetti. Doğanspor bundan sonra sert bir oyun tatbikına başladı.

Oyuncular mütemadiyen yer değiştiriyorlardı.

29 uncu dakikada Adil Üçokun altıncı golünü de kaydetti. Bundan sonra çalışmalar bir netice vermedi.

Oyun üçe karşı altı sayı ile Üçokun galibiyetile neticelendi.

Galatasaraylılar Ankaradan döndüler

Ankarada yaptıkları iki maçı da kazanan Galatasaray futbolcüleri bugün şehrimize dönmüşlerdir.

Galatasaray 3 - Gençlerbirliği 2

Ankara, 30 (A.A.) — Milli küme maçlarına, havanın çok yağışlı olmasına rağmen binlerce meraklının çevirdiği şehir stadında bugün de devam olundu.

Sarıkırmızılı futbolcüler ikinci maçlarını bugün Gençlerbirliği takımı ile yaptılar.

Maç, ilkbahar at yarışları münasebetiyle erken başlayacağından, saat 14 de Galatasaray, ve Gençlerbirliği takımları sahaya birlikte çıktılar. Ve çok alkışlandılar.

Kısa bir merasimden sonra takımlar karşılıklı dizildikleri vakit Galatasaraylıları bir gün evvelki kadroya nazaran, biraz değişik olarak şu şekilde görüyoruz:

Sacid, Reşat, Lûtfü, Ekrem, Hayrullah, Suavi, Bülent, Haşim, Eşfak, Süleyman, Necdet.

Buna mukabil Ankaralılar da her zamanki kadrolarını muhafaza ederek şu tarzda yer aldılar:

İhsan, Halit, Keşfi, Hasan, Kadri, İhsan, Niyazi, Rasim, Salâhaddin, Selim.

Hâkem yine İzmirli Mustafa.

Oyuna Gençlerbirliği başladı. Daha ilk dakikalardan itibaren atılgan çevik bir oyun ile İstanbul kalesini yarmağa çalıştığı anlaşılıyordu. Top birkaç defa ileri geri sahada dolaştıktan sonra Ankara muhacimlerinin ani bir ini[illegible] ile Galatasaray kalesi önüne geldi

İhsanın güzel bir vuruş ile ortaladığı topu kaleci iyi bloke edemidiğinde Gençler merkez muhacimi güzel bir vuruşla 4 üncü dakikada Ankaranın ilk golünü kaydetmiş oldu.

Taraftarlarının coşgun tezahürleri ile karşılanan ve bütün stadyomu çın çın öttüren bu gol İstanbul takımını biraz şaşırtmış gibi idi. Galatasaraylılar da 4—5 dakika kendilerini toplayamadılar. Fakat beraberliği temin etmek için onlar da ayni azim ile ileri atıldılar. Sarıkırmızı forvetlerin akınları bilhassa hoşa gidiyordu.

Çok sür'atli bir tarzda hasım kalesine doğru bir inişleri vardı ki, Ankara için her dakika bir gol tehlikesi teşkil ediyordu.

Fakat bütün bu gayretler uzun müddet semere vermedi.

Bülendin ortaladığı topu, Rahim vaktinden evvel çıkış yaptığından topu elinden kaçırdı. Fakat Halit kalesini bu müşkül vaziyetten korumakta gecikmedi, ve sıkı bir vuruşla topu uzaklaştırdı.

(Devamı 7 incide)

Galatasaraylılar Ankaradaki ilk maçlarında rakiplerile bir arada

Bulgar takımı ikinci karşılaşmada da mağlûp oldu

Yenişişli 2 Veladislavya 0

Geçen senenin kral kupası galibi, bu sene de Varna üçüncüsü olan Velâdiveslavya Bulgar takımı dün şehrimizde ikinci maçını Taksimde yeni Şişli Ermeni takımiyle yaptı.

Saha 3000 kadar tahmin edilen bir seyirci kitlesi ile çevrilmişti. Peranın evvelisi gün ayni takıma 3—1 galip gelmiş olması, Şişli taraftarlarını Peradan düşük bir netice alınması tehlikesi karşısında kısmen endişeye, oyuncuları da nisbî bir heyecana sokmuştu.

Sahaya evvelâ Bulgarlar çıktı. Halkı selâmladılar. Arkasından Şişlililer çıktı. Bayrak teatisinden sonra oyuna hâkem Ahmet Ademin idaresinde başlandı. İki taraf da en kuvvetli kadrolarile çıkmışlardı.

Oyuna iki taraf ta çok enerjik olarak başladı. Karşılıklı olarak geçen hücumlar, her iki taraf müdafaasının ciddî müdahaleleriyle karşılandı. Ve oyun daha çok mütevazin geçti. Şişlililerin sol açıkları Zaven iyi gününde olmasına rağmen, orta hafın onu lâyıkiyle besliyememesi yüzünden takımına müessir vaziyetler yaratamadı.

Birinci devrenin bitmesine on dakika kala Şişli sol içi sıkı bir şütle köşeden bir gol yaparak takımını 1—0 galip vaziyete ulaştırdı.

Birinci haftaym bu şekilde kapandı.

İkinci devre: Pera karşısında mu[illegible] vaffakıyet gösteremiyen Bulgarlar, birinci devrede de bir fevkalâdelik gösteremişlerdi.

Bu devrede Bulgarlar, hiç olmazsa ikinci maçı kazanıp memleketlerine bir galibiyetle dönmek emeliyle canlarını dişlerine taktılar. Çok çalıştılar, çok yoruldular. Fakat, ikinci bir gol 2—0 mağlûp olmaktan kurtulamadılar. Onların bu cansiperane çalışmaları, nihayet Şişli kalecisi Furuhan tarafından çelindi. Bir şeref sayısı da kaydedemeden 2—0 mağlûp düştüler.

Bulgar takımı, dün de kaydettiğimiz enerjik olmaktan başka bir kıymeti olmıyan bir 11 dir.

Pera ve Şişlinin kazanmış oldukları bu galibiyetler kıymetsiz olmamakla beraber, daha kıymetli bir hasım karşısında olsaydı elbette daha çok kıymetli olurdu.

A. Gögdün

SPOR

Sekiz klüp turnuvası

Dünkü maçlarda: Süleymaniye Hilâli, Vefa da Eyübü yendi. Topkayı ile Anadolu berabere kaldılar

Sekiz klüp turnuvasının son hafta maçları dün gene Şeref sahasında oynandı. Bu suretle turnuva galibini tayin edecek olan Beykoz — Süleymaniye maçından maada diğer bütün maçlar bitmiş oldu.

İlk maç:

Hilâl — Süleymaniye arasında oynandı. Ahmet Ademin idaresinde çok sıkı ve sert cereyan eden bu oyunun birinci devresinde Hilâlliler Süleymaniyelilerin durgun oyunundan istifade ederek hâkimiyeti ele aldılar ve Hakkının ayağiyle bir de gol kazandılar. Vaziyetlerinin müşkülleştiğini gören Süleymaniyeliler ikinci devreye büyük bir gayretle başlıyarak sıkı hücumlara giriştiler. Hakemin sağ beklerini oyundan çıkarmasına rağmen biri penaltından olmak üzere Alinin ayağiyle iki gol kaydederek sahadan 2 — 1 galip çıktılar.

İkinci maç:

Topkapı — Anadolu arasında oynandı. Oldukça mütevazin ve heyecanlı geçen bu maçın birinci devresini Topkapılılar 2 — 1 galip bitirdilerse de ikinci devrede Anadolunun düzgün oyunu ve attığı golle maç 2 — 2 berabere bitti.

Üçüncü maç:

Vefa — Eyüp arasında oynanan bu maçta Vefalılar zayıf olan rakiplerine dokuz gol atmak suretiyle oyundan 9 — 0 galip çıktılar.

Turnuva şampiyonluğunu belli edecek olan Süleymaniye — Beykoz maçı gelecek hafta oynanacaktır.

M. T.

Avrupada futbol

Beynelmilel maçlar

Paris, 30 (A.A.) — Beynelmilel Paris sergisinin beynelmilel futbol turnuvasının tasfiye maçları bu gün başlamıştır.

Havre de, Viyananın Austric takımını 2-0 yenmiştir.

Strazburg da, Pragın Slavya takımı Budapeştenin febus takımını 2-1 yenmiştir.

Pariste, Goalya şampiyonu Bologna takımı Fransa kupası galibi Sochaux'yu 4 - 1 yenmiştir.

Entibes de İngiliz profesyonel Chelsen takımı Fransız Olimpic de Marsilles takımiyle temditlerden sonra 1-1 berabere kalmıştır.

F.C. Wien-Soşo

Takımları berabere kaldılar

Fransa ikincisi Soşo klübü Viyananın birinci sınıf takımlarından F. C. Vien ile oynamış ve neticede Soşo Çek oyuncu Bradakın attığı iki golüne mukabil Tatafın birinci devrede attığı 2 golle berabere kalmışlardır.

Ispanyol Bask klübü

Fransızları yendiler

Bir müddettenberi Fransada bir turne yapmakta olan İspanyolların Bask muhteliti son maçını Fransa şampiyonu Harsey takımiyle yapmıştır. Şampiyon takım o gün milli takıma birkaç oyuncu verdiklerinden eksik bir kadro ile çıkmıştır. Fransızların iki golünü Zatelli atmış buna mukabil İspanyollar üç Langara, üç de sağ iç Riguerio atarak 6—2 galip gelmiştir.

Beynelmilel otomobil yarışı

Berlin, 30 (A.A.) — Bugün Berlinin Avus Pistinde yapılan beynelmilel pist otomobil parışında Alman Hermann Lang, mersedes benz

otomobiliyle saatte 261 kilometre kadetmek suretiyle yeni bir dünya rekoru tesis etmiştir. 1500 santimetre mikâbı silindirli otomobil yarışını da İngiliz Martin kazanmıştır.

Propaganda bakanı Göbbels, Martine en iyi koşan ecnebî olmak sıfatiyle bir şeref madalyası vermiştir.

Beşiktaş klübü

Müessisleri dün toplandılar

Beşiktaş Jimnastik Klübünün senelik müessesan kongresi dün çok samimî bir hava içinde klüb lokalinde toplanmıştır.

Başkanlığa Sami Karayel seçildikten sonra başlıyan müzakerelerde idarî ve sportif raporlar okunmuş ve bazı münakaşaiardan sonra kabul edilmiştir.

İdare heyeti namına spor faaliyeti, ve Çırağan stadının yeni inşaatı ile güreş sahası hakkında izahat verilmiştir.

İdare heyetinin raporlarını müteakip müessis azalığa kabulleri teklif edilen zevat kabul edilmişlerdir. Bu azalar, Belediye reis muavini Ekrem, doktor Necmeddin, doktor Tarık, doktor Fehmi, müteahhid Yakub, Refik Osman, sporcu Enver, Rıdvan, Mehmed Ali, Cihad; fahrî azadan Bürhaneddin ve eski idare heyeti azalarından Kılıcoğlu Ziya, atlet Cemil, atlet Ali Rızadan ibarettir.

Nizamnamenin ikinci maddesinin tadiline dair yapılan teklif "müessis aza, aslî aza,, olarak kabul edilmiş ve idare heyeti yediye iblâğ edilmiştir. Hesabatın tetkiki için hesab encümeni intihab edilerek ikinci bir içtima için 13 haziran 937 pazar sabahı toplanılmasına karar verilmiştir.

Boks maçları

13 hazirana tehir edildi

Önümüzdeki hafta yapılacağını evvelce yazmış olduğumuz boks maçları Yunanistandan getirilecek olan boksör Milopotamitakis'in vize işinin henüz halledilememiş olması yüzünden 13 hazirana tehir edilmiştir.

Taksim stadında yapılacak olan maçlarda Yunanlı Milopotamitakis ile Kiryako; Kâni de Menaşe ile karşılaşacaktır.

Hususî maçlar

Kadırga - Lânga spor takımları berabere kaldılar

Dün Kadirga sahasında Lângaspor ile Kadirgaspor klüpleri karşılaştılar.

Beşiktaş klübünün kalecisi Mehmet Ali ile takımlarını takviye etmiş olan Kadırgalılar ile Lângasporlular çok çetin bir müsabakadan sonra üç golle berabere kaldılar.

Ayni klüplerin ikinci takımları arasında yapılan karşılaşmada takımlar, maçı 1—1 e bitirdiler.

Adapazarı - Izmit

Maçı beraberlikle neticelendi

Adapazarı, 30 (A.A.) — İzmitin en kuvvetli takımı olan Akyeşil futbol takımı ile Adapazar takımının Ada sahasında yaptıkları maç

çok temiz, heyecanlı oldu. Takımlar sayı yapamadılar. Sıfırla berabere kaldılar. Bu maçı seyretmiye İzmitten kalabalık bir kafile gelmişti. Oyun üç binden fazla seyirci tarafından zevkle seyredildi.

Dünkü atletizm müsabakalarına başlanmadan evvel

Dünkü atletizm müsabakaları

Çok güzel ve muntazam oldu

İstanbul atletizm bayramının sekizincisi büyük bir intizamla dün seçkin ve alâkalı bir seyirci kalabalığı önünde Kollej sahasında yapıldı.

Ankara ve Kocaeli atletlerinin de bu müsabakalara iştirak etmiş olmaları daha büyük bir heyecan uyandırmıştır. Dereceler, bilhassa cirid atmada, beklenen randımanının üstündeniydi. Bundan başka üç atletin 1,70 ten aşması, 800 metrede cereyan eden çetin mücadele, uzun seneler boş kalan şubelerde yeni parlıyan istidatlar bu sporda yeni bir devre girdiğimizi müjdeliyen hâdiseler olarak kaydedilebilir.

Alınan teknik neticeler şunlardır:

100 metre: Nazmi (Galatasaray) 11,66, Kâmran.

20 metre: Nazmi (Galatasaray 24,4, Vefik (Kollej).

400 metre: Mehmet (Güneş) 55. Firuzan "Fenerbahçe,,.

800 metre: Recep "Güneş,, 2.1.4, Galip "Ankara,, .

1500 metre: Recep "Güneş,, 4.18, Teo "Galatasaray,, .

3000 metre: Artin "Beşiktaş,, 9.32, Teo "Galatasaray,,.

110 Mânialı: Faik "Galatasaray,, 16.6, Madencidis (Pera).

1500 metre yürüyüş: Bil "Pera,, 7,58, Leorando "Pera.. .

Gülle atma: Veysi "İstanbulspor,, 12.94, Etem "Galatasaray,,.

Disk atma: Veysi "İstanbulspor" 40.42 Sabahaddin "Kolej,,.

Cirid atma: Rasim "Galatasaray) 55.04, Şerif "Güneş,, .

Yüksek atlama: Pulat "Galatasaray,, 1.80, Faik "Galatasaray,,

Uzun atlama: Akel "Pera,, 6.14, Zeki "Beşiktaş,, .

Üç adım: Pulat "Galatasaray,, 13,90, Zeki "Beşiktaş,, .

Sırıkla atlama: Haydar "Galatasaray,, 3.21, Vilâdis "Kurtuluş,, .

Müsabakaların sonunda galiplere madalyalar tevzi edilmiştir.

1940 olimpiyadı için Japonlar nasıl çalışıyorlar ?

Gelecek olimpiyatlarda ev sahibi olmaktan dolayı bütün müsabakaları kazanmağı ahdeden Japonlar hiç bir memlekette görülmemiş surette ve sporun her şubesinde canla başla çalışıyorlar. Japon spor teşkilâtı son derece tevsi edilmiştir. Bu ana kadar Japonyaya olimpiyat şampiyonluğu temin etmiş olan atlet, yüzücü, güreşçi ilâh.. Hepsi memleketin muhtelif semtlerine dağılmışlardır. Bunlardan yeni elemanlar yetiştirmek için istifade edilecektir. Tokyodaki mevcut stadlar ihtiyaca kâfi gelmediğinden son zamanlarda park da stadyom haline ifrağ olunmuştur. Resim mezkûr parkta Japonların meşhur (100) metre koşucusu Suzukiyi yeni gençleri çalıştırırken göstermektedir.

Galatasaray 3 - Gençlerbirliği 2

(Baş tarafı 6 ıncıda)

Bunu bir dakika sonra sağdan ikinci bir Galatasaray hücumu takip etti. Necdet İhsanı atlattı ve kale üzerinden güzel bir vuruş yaptı, fakat Rahim iyi yer tutması sayesinde bu tehlikeyi de bertaraf etti.

28 inci dakikada Gençlerbirliğinin sağ beki İhsan zaten yaralı ve sargılı olan elinin üstüne düştüğünden dolayı bayılarak sahadan çıkarıldı. Bundan istifade eden Galatasaray muhacimleri Gençlerbirliği kalesini sıkı bir tazyik altına aldılar. Ankara takımı yanlış bir tabiye kullanarak bu akınlara tek bek ile mukabeleye çalışıyordu.

Fakat İhsan, çıktıktan hemen iki dakika sonra Galatasaray sol açığı Bülent, Süleymandan aldığı bir pas ile Gençler kalesine doğru süzüldü. Rahim, Ankara müdafaasını geçip kendine yaklaşan bu hücumdan kalesini kurtarmak için ileri çıktı.

Bülent bundan istifade ederek güzel bir vuruş ile takımının beraberlik sayısını kaydetti.

Bu gol Ankarayı tamamiyle şaşkın bir vaziyette avlamıştı. Galatasaraylılar bundan çok güzel istifade ettiler.

Bir dakika sonra bu sefer sağ açık Necdetin kısa bir şandel ile ortaladığı topu Haşim kaleye çok yakın bir mesafede göğüs ile durdurduktan sonra hafif bir vuruşla ikinci bir sayı kaydine de muvaffak oldu. Oyunun bundan sonrası devrenin son dakikasına kadar 10 kişi oynayan GençlerBirliğinin bir çok inişleriyle ve Galatasarayın müteferrik oyununa rağmen sayısız olarak devam etti ve ilk haftayım 2 — 1 Galatasarayın lehine bitti.

İkinci devrede İhsan yarasını yeniden sardırmış olarak tekrar yerini almıştı. Gençlerbirliği müsavatı temin edebilmek için ilk anlardan itibaren sıkı hücumlar yapmıya başladı.

Fakat Ankara forveti, ekseriya olduğu gibi, bugün de müessir olmıyan bir oyun çıkarıyordu. Daha beşinci dakikada Kadrinin sağdan gönderdiği sıkı bir şütü kaleci yine bloke edemediği halde Gençlerin Niyazi, Rasim ve Selâhattinden mürekkep üç ortası bu çok müsait vaziyette yakaladıkları topu bir türlü gole tahvil edemediler. Nihayet Reşat bu tehlikeyi uzun bir vuruşla bertaraf etti.

Oyunun ilk 15 dakikası oldukça mütevazin bir şekilde geçti. Galatasaraylıların bir gün evvelden yorgun oldukları tahmin edilirken büyük bir canlılıkla çalıştıkları ve güzel akınlarla Ankara kalesine indikleri görülüyordu. Fakat yapılan müteaddit akınların hepsi neticesiz kaldı.

15 inci dakikadan sonra hâkimiyet yavaş yavaş Ankaralılara geçti. Gençler birliğinin yaptığı akınlar Galatasaray kalesini çok tehlikeli vaziyetlere soku yordu.

Bir defasında Selâhaddinin uzaklardan gönderdiği güzel şandele kaleci ve ve Reşat birden çıkış yaptılar, fakat top ikisinin ortasından geçerek İhsanın ayağına geldi. Fakat Ankara sol açığı kale ile karşı karşıya olduğu halde vuruş yapamadı ve muhakkak bir gol fırsatı kendileri için bu suretle kaçmış oldu.

Bu dakikadan itibaren Gençlerbirliğinin müteamadi hücumlarını görüyoruz. Bu hücumlar o kadar sıkı ve o kadar canlı oluyor ki, Galatasaray müdafaası kalesini kurtarmak için arka arkay 11 def korner vuruşu vermeğe mecbur oldu.

Fakat Gençler, Sarıkırmızı kale önünde yakaladıkları bu müteaddit vaziyetlerden bir türlü istifade etmesini beceremediler. Ve Galatasaray bu tazyikten kurtularak yaptığı bir akınla üçüncü golünü kaydetmiş oldu.

Vaziyet bu suretle 1 — 3 Ankara aleyhine dönmekle beraber Gençlerbirliği yılmadı, kesilmedi ve oyunun sonuna kadar ayni enerji ile ve ayni azimkâr sistemle gol çıkarmıya çalıştı. Sağdan, soldan Galatasaray kalesine müteaddit inişler yapıyordu. Fakat bugün Niyazi hem çok sıkı bir tarzda marke edildiği ve hem de iyi bir gününde olmadığı için bu akınlardan istifade kabil olmadı.

Diğer forvetler ise kale önüne kadar iyi geliyor, fakat ceza çizgisi içerisine girdikten sonra saçmalıyorlardı. Nihayet bugün çok iyi bir oyun çıkaran Kadri haf hattından çektiği şiddetli bir şüt ile topu ayaklar arasından geçirerek beklenilmeyen bir vaziyette Galatasaray kalesine soktu.

Bu suretle maçın neticesine 8 dakika kala hasıl olan 2 — 3 vaziyet ümit bahş idi. Galatasaraylıların dünkü yorgunluğu artık iyice hissediliyordu. Bunun için Gençler çok çalışarak bir beraberlik sayısı daha çıkartmağa özendiler.

Fakat bu gayretler netice vermedi ve maç 3—2 Galatasarayın galibiyeti ile bitti.

Buradan 6 puan alarak İstanbula avdet eden Galatasarayın oyunu itibariyle şu muhakemeyi yürütebiliriz:

Galatasarayın forvet hattı güzel bir istikbal vadeden genç, sür'atli ve atılgan elemanlardan mürekkeptir. Henüz top kontrolleri kâfi derecede pişmemiş olan bu Gençler ileride en kuvvetli takımlar için dahi şüphesiz bir tehlikedirler.

Bunların içinde merkezden itibaren sola doğru olan 3 oyuncu en iyileridir. Buna mukabil diğer hatlar da ayni derece görülmüyor. Zamanla bu hatlarda da yapılacak tadilât Galatasarayın takımı tam manasiyle olgun bir hale getirecektir.

Gençlerbirliği her vakitli gibi cesur, ve azimkâr bir oyun oynamıştır.

5 milyon dolarlık definenin anahtarı Istanbulda bir Rusta..

Bir Japon heyeti bu sırrı bilen adamları bulmak için dünyayı dolaşıyor

Heyet şehrimize de gelecek, fakat sırrı elde edebilecek mi ?

Yazan : *Hikmet Münir*

(Baş tarafı 1 incide)

leketimizden pek uzak olmıyan bir merkezde, Budapeştede bir Japon heyetinin, Portartur hazinesine ait esrara vâkıf bir adamı aramakta olduğunu yazmaktadır. Eğer bu tahakkuk ederse o heyet çok geçmeden elbette İstanbula gelecek ve Arnavutköy sırtlarında yaşıyan eski Portartur muharibini bularak ondan, bu denizaltı hazinesinin esrarı hakkında malûmat istiyecektir.

Bu eski muharip kim?

Bu eski muharip, Albay Ksido'dur.. Portartur mevkii müstahkem kumandanı, meşhur idam mahkûmu general Stossel'in yaveri Albay Ksido... Şimdi Arnavutköyü kız kolleji idarî kadrosu dahilinde bir iş almış olan eski Albayla bundan üç gün evvel, kollej binasının yanıbaşındaki küçük köy evinin bahçesinde görüştüm.

Sorduğum suallere karşılık, bana, yalnız, 10.000.000 ruble kıymetindeki altın külçesini nasıl, nereye ve ne sebeple attıklarını — münasip gördüğü derecede — izah etmekle kalmadı; bilfiil 1904 harbine iştirak etmiş eski bir Rus zabiti sıfatiyle, Rus — Japon muharebesinin gelişi güzel tarihlerde görülmiyen bazı hailevî safhalarını, gizli ve merak uyandıran hakikatlerini anlattı..

Yalnız şurasını peşinen söyliyeyim ki, 10 milyon dolarlık altın hazine, korkarım ki, denizin altında daha senelerce uyumakta devam edecektir. Çünkü, Albay Ksido, bu hazineyi denizin hangi noktasına bıraktıkları hakkında kendisinden malûmat almak istiyecek herhangi bir Japon heyeti ile karşılaşacak olursa, onlara, sadece: "Japonkârî gülümsiyeceğini ve bir şey söylemiyeceğini,, ima ediyor.

Ruslar Japonlara Neden yenildi?

Bana dedi ki:

"— 1902 senesinde Portartura geldim. Orası henüz müstahkem değildi. Şehrin etrafı toprak bir duvarla çevrilmişti... Bunun çevresini genişletmek ve limanı muhafaza etmek için kuvvetlendirmek lâzımgeliyordu.

"Meşhur mühendis profesör Viliçko, Portarturun, bize karşı mütemadiyen diş gıcırdatmakta olan Japonlardan himayesi için 8.000.000 Rus rublesi sarfetmek icap ettiğini kestirdi.

Buna mukabil hükûmet merkezinden ne haber geldi biliyor musunuz? Maliye nazırı Vitte, Portarturun tahkimi için yalnız 4.000.000 ruble kifayet edeceğini bildirmişti. 8 milyon nerede, dört milyon nerede?,,

Altmış yaşına rağmen inanılmıyacak derecede dinç kalmış - ve hattâ, harp zamanında çıkarmış oldu - resimlerinden daha enerjik bir manzara arzettiğini söyliyebileceğim - Albay Ksido, senelerin öğretmenliği netice - sinde dudaklarında ve gözlerinde belirmiş olan derin mânalı bir mizah ile, hiç hiddetlenmeden, yalnız göğüs geçirerek konuşuyordu:

"— İşte, - diye devam etti - Japonlara niçin mağlûp olduğumuzun esrarını da daha başlangıçtan böylece hülâsa etmek mümkündür.. ,

"Müdafaa tesisatının vücuda getirilmesinde, düşmanın kuvveti göze alınır. Düşmanı, her zaman için daha zeki telâkki etmek, lâzımdır. Sizi düşmanı budala sanırsanız, kendiniz o mevkie düşersiniz. Rus hükûmeti bu vaziyetteydi.

Düşmana ehemmiyet vermiyordu. Japon ordusunun korkunç bir kuvvet olmadığına kaniydi. Fevkalâde ve hele göze çarpar şekilde tedbirler almağı da bir harbe sebep olur diye hiç münasip görmüyordu. Halbuki modern harplerle, bir kere daha teeyyüt etmiştir ki, harbetmiye karar vermiş her hangi millet bunun sebebini kendiliğinden bulur veya hiç sebepsiz atılır. Nitekim Japonlar, bize harp ilân etmeden atıldılar. Ve müdafaanın kötülüğü yüzünden öyle bir vaziyete düştük ki, Japonlar, daha harbin bidayeinde şehir civarına geldiler, yalnız topla değil, daha küçük silâhlarla sahil bataryalarının ardındaki hastaneleri tehlikeye düşürecek vaziyetler temin edebildiler.

Kumandanlar arasında rekabet

"Amiral Aleksiyef, mevkiin naibi ve donanmanın umumî kumandanı idi ki harbin başlangıcında çekilip gitti.

Smirnof, harp sıralarında mevkii müstahkem kumandanı olmak üzere gönderilmişti. Esas mevkii müstahkem kumandanı general Stosselinise, o esnada Siberyaya tayin edilmiş olduğu halde, vaziyetin ehemmiyet peyda etmesi dolayısile yerinden ayrılmaması lâzım gelmişti. Bunu anlatıyorum; çünkü bu Japonlara karşı hezimetimizde âmil olmuş vak'alardan biridir. Kumandada bir nevi ikilik belirmişti.. Smirnof, Stosselin daima aleyhindeydi.

Japonların eline düşüp Japonyaya esir olarak gitmeği tercih ettiği sıralarda yaptığı neşriyatla, rakibi Stosseli idama mahkûm ettirecek sebepler hazırlamıştır.

Harbi manevra sanıyorlar!

Portartur önünde harp bir manevra günü başladı. Daha doğrusu biz, hakikî harbi manevra sanmıştık. Bu nasıl oldu? Alınan emir üzerine azamî bir gizlilikle manevra tertibatı yapılmıştı. Herkes, verilecek manevra işaretini bekliyordu. Ben o gün keyifsizdim. İzin almış, odamda yatıyordum.

"Dalmışım. Birden manevra işareti verilmiş. Benim hiçbir şeyden endişem yok.. Top ve tüfek sesleri işitiyordum amma, manevra oluyor sanarak aldırmıyordum. Derhal kapım ardına kadar açıldı. İçeriye genç bir zabit girdi:

"— Harp!„ diye haykırdı..

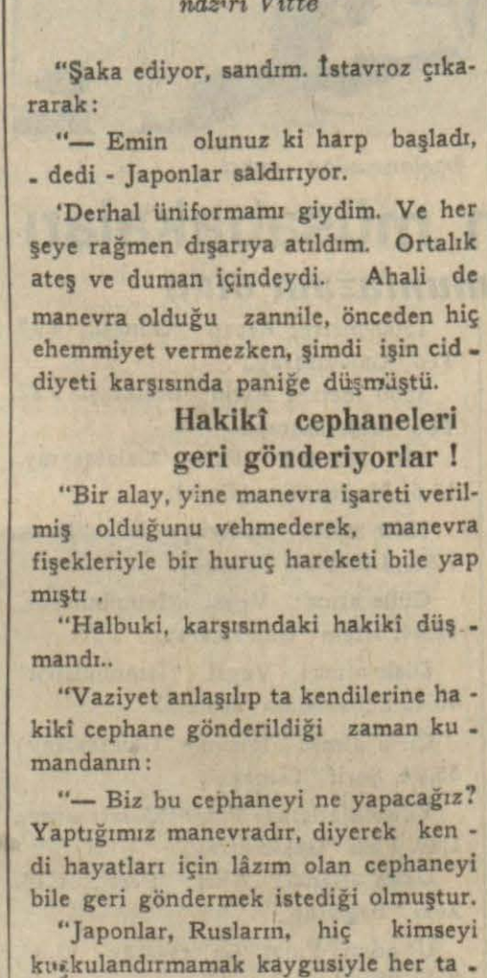

8 milyon rublelik ihtiyaca 4 milyon ile cevab vermek suretiyle Portarturun sukutuna sebeb olan maliye nazırı Vitte

"Şaka ediyor, sandım. İstavroz çıkararak:

"— Emin olunuz ki harp başladı, - dedi - Japonlar saldırıyor.

'Derhal üniformamı giydim. Ve her şeye rağmen dışarıya atıldım. Ortalık ateş ve duman içindeydi. Ahali de manevra olduğu zannile, önceden hiç ehemmiyet vermezken, şimdi işin ciddiyeti karşısında paniğe düşmüştü.

Hakikî cephaneleri geri gönderiyorlar !

"Bir alay, yine manevra işareti verilmiş olduğunu vehmederek, manevra fişekleriyle bir huruç hareketi bile yapmıştı .

"Halbuki, karşısındaki hakikî düşmandı..

"Vaziyet anlaşılıp ta kendilerine hakikî cephane gönderildiği zaman kumandanın:

"— Biz bu cephaneyi ne yapacağız? Yaptığımız manevradır, diyerek kendi hayatları için lâzım olan cephaneyi bile geri göndermek istediği olmuştur.

"Japonlar, Rusların, hiç kimseyi kuşkulandırmamak kaygusiyle her tarafı tam bir serbesti içerisinde bırakmalarından istifade ederek ve Rus parolası üzerine işaret vererek Portartura girmişler, bir Rus gemisini de batırmışlardı.

"Mevkii müstahkem kumandanı general Stossel beş arkadaşa vazife verdi: — Bu sandığı bir yere saklıyacaksınız.,,

"Hattâ bilâhara, içerisine kum, taş ve bir kaç Japon fedaisi doldurulmuş tüccar gemilerini de limanın ağzında batırmıya ve Rus gemilerinin dışarıya çıkmasına meydan vermemek gibi bir plân tatbikine teşebbüs etmişlerse de, biz buna meydan vermedikti.

Fakat gene, hariçle münakalât kesildi Biz zabitler, at eti yemeğe başladık. Neferler bakla posası yiyorlardı.

Yaralı, sağlam askerden fazla

"İşin fecaatini düşününüz ki, harp başladığı zaman biz, tasavvur ettiğimiz ve 4 milyon ruble ile idare ederek yapmağı kararlaştırdığımız tahkimatı bile henüz bitirememiştik.

Düşmanın topları, tasarladığımız - dan santimetrelerece büyük çıkmıştı .. Her cihetten tam aleyhimizde bir vaziyet..

"Nihayet, 1904 senesi 16 Kânunuevvelinde general Stossel bütün kumandanları çağırdı. Şehri teslime karar verdiğini bildirmeksizin kuvvet ve vaziyet hakkında malûmat aldı. Anlaşıldığına göre, mukavemetin imkânsız olduğunu görmüştü:

70.000 asker hastanelerde bulunuyorlardı. Elde, işe yarayacak askerin ise sayısı 8000 idi.

"Esas itibariyle asker mevcudu Portaturda, nefer başına 3 metre arazinin müdafaasını istilzam ediyordu. Ve şimdi sağlam asker sayısının eksildiği göz önünde tutulursa, her tek askere ne kadar toprak müdafaa etmek düştüğünü tasavvur ediniz...

Altın külçesi hikâyesi...

General Stossel, kumandanlar şûrasını dağıttıktan sonra, beni ve dört zabiti daha çağırarak:

"— Büyük adamlarla büyük şeyler konuştuk. Şimdi küçük adamlarla küçük şeyler konuşacağım, dedi.

"Üzerinde mahrem işareti bulunan odaya girdi. Ve içerisi altın dolu büyük bir sandığı işaret ederek:

"— Bu, devletin malıdır, dedi. Düşmanın eline geçmesi ihtimaline karşı saklıyalım, diyorum. Geceleyin bunu denizin öyle bir yerine atınız ki, mahalli sizce malûm olsun. Fennî surette bir plânını çıkarınız. Sonra, icabında yine bunları yüksek makamımıza iade etmek imkânını bulabiliriz sanıyorum.

Cephane sandığı denize bırakılıyor

"General Stossel'in yanından garip bir sükûn içinde ayrıldık. Ve geceleyin, dediği gibi, beş zabit, bu kıymetli sandığı hâmilen deniz kıyısına geldik. Kimimiz gemi de, kimimiz karada, vazisandığı itina ile denizin dibine bıraktık. itina ile denizin dibine bıraktık.

"Gemideki arkadaş, sahildekilere doğru mütemadiyen sigara içmek suretiyle mevki ve vaziyeti işaret etmişti.

. . . . . .

"Muannidane bir muhasara ve mukavemeti müteakip, 1905 Kânunusaninin birinde, kalenin teslimiden sonra, Rus zabitleri Japonların iki teklifi karşısında kaldılar:

"İstivenler, anoletleri ve kılıçları de olunarak memleketlerine dönebilecek, istiyenler, Japonyaya alınacaktı .

"Japonyaya gidenler arasında mevkii müstahkem kumandanı olmak üzere Portartura gönderilmiş olan Smirnof ta bulunuyordu.

Onlara, Japonyanın üsera karargâhlarında kitar çalarak eğlenebilecek kadar güzel bir hayat vadedilmişti.

"Rusayaya dönmeği kabul eden diğer zabitan, yeniden harbe iştirak edemese dahi, memlekete başka yollarda hizmet edeceğini umuyordu.

Stosselin idam cezası

"Altın külçe esrarını bana tevdi eden kumandanım general Stossel, Rusyada idama mahkûm edilip Çar tarafından affedilerek on sene hapis cezasına çarpıldıktan sonra, meflûç bir halde, bir çocuk gibi, "Lo, lo, lo..., diye sesler çıkararak benim evimde öldü.

"Stossel Rusyaya döndükten sonra, bilhassa Japonyadaki Smirnof neşriyat

Hikmet Münir

(Devamı 12 incide)

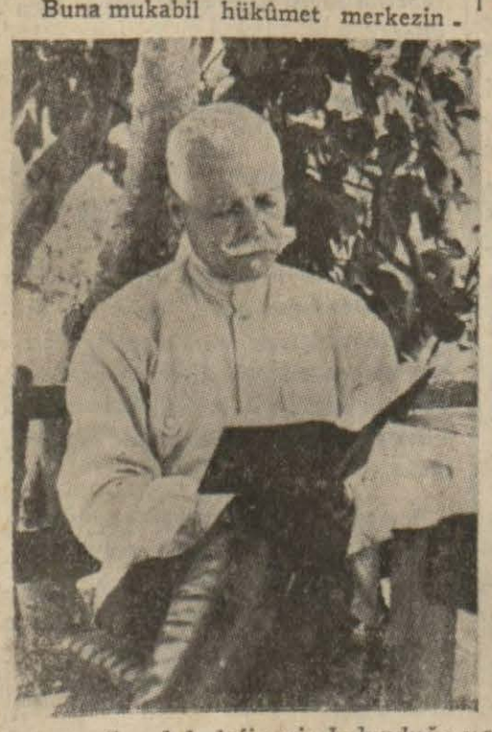

Beş milyonluk definenin bulunduğu yeri yegâne bilen adam, Albay Ksido şimdi ve Çar ordusunda zabitken

Albay Ksido Rober Kollej bahçesinde

Doyçland zırhlısı bombalandı

(Baş tarafı 1 incide)

Berline dönerek ordu ve donanma erkâniyle görüşmüş ve henüz malûm olmıyan bir karar vermiştir. Paris ve Londra siyasî mahfellerinde sulhün devamı noktasından heyecan uyandıran bu karar henüz malûm olmamakla beraber Alman gazetelerinin, ve bilhassa Hitlerin "Fölkişer Beobahter,, gazetesinin kullandıkları dile bakılırsa herhalde endişe vermekten uzak değildir.

Gelen telgraflar şunlardır:

Paris, 31 (A.A.) — İtalyan diplomatik mahfelleri, Palma de Mayorkada İtalyan gemilerinin bombardımanından sonra Doyçland zırhlısının bombardıman edilmesine büyük bir ehemmiyet atfetmektedirler.

Roma ve Berlin başvekâletlerinin bu hususta lüzumlu gördükleri tedbirleri birlikte alacakları söylenmektedir.

Berlin neye hazırlanıyor ?

Berlin, 31 (A.A.) — Havas ajansının muhabiri bildiriyor:

Doyçland zırhlısının bombardımanını Hitler, Münihte bu haberi alelâcele kendisine getiren hariciye nazırı Von Nöyrattan öğrenmiştir.

Amiral Raeder, dün saat 14,35 te hususî tayyare ile gelmiştir. Üçü de Berline dönmüşler ve Hitler saat 18,30 da harbiye nazırı Von Blombergi nezdine davet etmiştir.

Derhal davet edilen Göring, Vaymardan hususî tayyare ile saat 20 de Berline geçmiştir.

Alman radyosu, siyasî ve spor haberleri verdikten sonra Doyçland hâdisesini Alman halkına bildirmiştir.

Geceyarısı gazeteler, siyah çerçeve içinde hususî nüshalar neşretmişlerdir. Halk, sokaklarda gruplar teşkil ederek hâdise hakkında münakaşalar yapmış ve Alman hükûmetinin alacağı tedbirler hakkında tahminler yürütmüştür.

Bu sabah Montag gazetesi (Hitlerin gazetesidir) şu satırları yazmıştır.:

"Müsebbiblerin ceza görmesini istiyoruz. Sulh hizmetinde çalışan Almanların alçakça katledilmesinin cezasız kalamıyacağını, Paris ve Londranın anlaması lâzımdır.

Volkişer Beobachter gazetesi, Valansiyanın "kızıl,, hükûmetine son derece şiddetli hücumlarda bulunduktan sonra, Bolşevik canîlerinin faaliyetine nihayet verilmesini istemekte ve şu sözleri ilâve etmektedir:

"Almanya, Valensiyanın kızıl korsanlarının bu akıl ve hayale gelmiyen yeni tahriki karşısında Rayş hükûmetinin, bu canîlere karşı alınması lâzımgelen tedbirlerle mukabele edeceğinden emin

İtalyanın askerî kudreti

(Baş tarafı 1 incide)

şeklinde telâkki edilebileceği gibi bazı ecnebî gazetelerinin yazdıkları eğer doğru ise İspanyada harp eden "İtalyan gönüllüleri,, nin muvaffak olamamaları dolayısiyle Almanların, müttefikleri İtalyanın bir Avrupa harbinde kendilerine mühim bir yardımcı teşkil edemiyeceklerine kanaat getirmeleri üzerine İtalyanın Almanyayı iknaa lüzum gördüğü yolunda da tefsir olunabilir.

Avrupa matbuatını uzun zaman meşgul eden bu şayia ve rivayetlerin yeniden mevzuu bahsolduğu gelen bir çok ecnebî gazetelerden anlaşılmaktadır.

Bu gazeteler, bilhassa mareşal fon Blumberg'in İtalya seyahatini bu işle alâkadar görmekte ve Musolininin Alman müdafaa nazırını sırf "İtalya ordusunu ziyarete davet,, etmesini, ordusu hakkında Almanyada uyanan fena kanaati bertaraf etmek azminde olduğu şeklinde tefsir etmektedirler.

Diğer taraftan İtalyan donanmasının, yüz parça geminin iştirakiyle Alman mareşali önünde yapacağı muazzam manevraların sırf bu fena kanaati değiştirmek maksadiyle yapıldığı iddia edilmektedir.

dir. Doyçland ölülerinin intikamı alınacaktır.,,

Paris ve Londrada heyecan

Paris, 31 (A.A.) —Doyçlandın bombardımanına mukabele etmek üzere ve Almanya hükûmetinin dün derhal bazı tedbirler aldığı hakkındaki haber, Paris ve Londranın siyasi mahfellerinde oldukça heyecanı mucip olmuştur. Bununla beraber Londradaki ademi müdahale komitesinin keyfiyetten haberdar olup alınacak tedbirleri kararlaştırmadan evvel Almanyanın beynelmilel vahim neticeler verebilecek olan hususi bir teşebbüsün mesuliyetini yüklenece-ğine inanılmamaktadır.

En son malûmata göre ölenler ve yaralananlar

Berlin 31 (A.A.) — Alman istihbarat bürosunun bildirdiğine göre, Doyçland zırhlısının kurbanları 23 ölü ve 19 u ağır olmak üzere 83 yaralıdan ibarettir.

İlk ateşi Almanlar açmış

Paris, 30 (A.A.) — Valansiya hükûmeti, Alman Doyçland zırhlısı hâdisesi hakkında neşrettiği bir tebliğde, evvelâ bu zırhlının tayyarelere taarruz etmiş olduğunu ve tayyarelerin de mukabele etmek mecburiyetinde kaldığını bildirmektedir.

Alman resmî tebliğine göre hadise nasl oldu ?

Berlin, 30 (A. A.) — Alman ajansı bildiriyor:

Şimdiye kadar emsali görülmemiş ve inanılması güç bir hâdise olmuştur. Bolşevik İspanyol tayyareleri hiç bir sebeb olmaksızın bir alman harb gemisini bombardıman etmişlerdir. Bu gemi İspanyol sahilinde demirli bulunuyordu. Bu bombardıman neticesinde 20 Alman bahriyelisi ölmüştür. Alman hükûmeti bu hâdise hakkında aşağıdaki deklârasyonu neşretmiştir:

"Daha bir kaç gün evvel Bolşevik İspanyol tayyareleri Palma limanında demirli bulunan İngiliz, Alman ve İtalyan gemilerinin üzerine bombalar atmışlar ve bir İtalyan gemisinde altı subayı öldürmüşlerdi. Buna rağmen Alman gemilerine bu limanda durmakta devam etmeleri emrolunmuştu.

29 mayısta Doyçland zırhlısı İbiza önünde demirli bulunuyordu. Bu zırhlı beynelmilel deniz kontroluna tahsis olunan gemiler arasındadır. Buna rağmen zırhlı akşam saat 18 ilâ 19 arasında Valânsiya Bolşevik hükûmetinin ansızın oraya çıkan ve pike ile inen iki tayyaresi tarafından bombardıman edilmiştir. Gemi istirahat halinde olduğundan efrad geminin başındaki sipersiz murabbada toplanmış bulunuyordu. Bombalardan biri bu murabbanın ortasına, tıpkı birkaç gün evvel İtalyan subaylarının dairesine olduğu gibi düşmüştür. Bu caniyane taarruzun neticesi: yirmi asker ölü ve 73 asker de yaralı.

İkinci bir bomba da yan köprüye isabet etmiş ve fakat ancak ehemmiyetsiz hasar yapmıştır. Gemi, harbe ve seyir kabiliyetinde hiçbir arıza olmadığı halde Cebelüttarığa hareket etmiştir. Yaralılar oraya çıkarılacaktır. Zırhlı tayyarelere kat'iyyen ateş etmemiştir.

Valensiya Bolşevik hükûmetine, beynelmilel kontrol hizmetinde bulunan gemilere yeni taarruzlar yapmaması için iki defa ademi müdahale komitesi ve Alman hükûmeti tarafından ihtaratta bulunulmuş olduğundan bir Alman gemisine karşı yapılan bu yeni caniyane suikast Alman hükûmetini tedbirler almıya mecbur etmiştir. Ademi müdahale komitesini derhal bu tedbirlerden haberdar edecektir.

Gemi Cebelüttarıkta

Londra, 30 (A. A.) — Röyter ajansı Cebelüttarıktan istihbar ediyor:

Alman zırhlısı Doyçland bayrağı yarıya kadar çekilmiş olduğu halde bugün öğleden sonra Cebelüttarığa gelmiştir. Mürettebat arasında İspanyol tayyarelerinin attıkları bombalar neticesinde vukubulan infilâklardan ölenler ve yaralananlar vardır.

Yaralılar alelâcele hastaneye kaldırılmışlardır. Elde bulunan bütün doktorlar hastanede toplanmıştır. Ölülerin cenaze merasimi yarın Cebelüttarıkta yapılacaktır. Bu hususta icab eden tedbirler alınmaktadır. Doyçlandın Cebelüttarığa muvasalatında limanda bulunan bütün İngiliz ve ecnebî harb gemileri bayraklarını yarıya çekmişlerdir.

Hitler ordu ve donanma erkânile görüştü

Berlin, 30 (A. A.) — Alman ajansı bildiriyor: Münih ziraat sergisinin küşadı münasebetiyle orada bulunmakta olan Hitler Doyçland zırhlısına karşı yapılan suikast haberini küşat merasimi esnasında almıştır.

Merasimden sonra Hitler, o esnada Berlinden Münihe gelen hariciye nazırı von Nöyratla görüşmüştür.

Saat 14,35 de Alman donanması Başkumandanı Amiral Röder, hususî bir tayyare ile Berlinden gelmiş ve derhal Hitlerin yanına giderek uzun bir mülâkatta bulunmuştur.

Hitler yanında von Nöyrat ve Amiral Röder olduğu halde saat 15 da tayyare ile Berline hareket etmiştir. Saat 18,30 da başvekâlette Hitlerin riyaseti altında harbiye nazırı mareşal von Blomberg, hariciye nazırı von Nöyrat, donanma başkumandanı Amiral Röderin iştirakile bir toplantı yapılmıştır.

Şikâyetler temenniler:

Köpek tehlikesi

Caddelerde köpek taşıyanlar hayvanlarının ağızlarına birer ağızlık geçirmeğe mecbur edilmelidir

Beyoğlunda İstiklâl caddesi tütüncü çıkmazında 3 numarada oturan okuyucularımızdan doçent S. Göksel, bize yazdığı bir mektupla belediyen çok yerinde bir dilekte bulunuyor. Alâkadarların bunu nazarı dikkate alacaklarını ümit ederek okuyucumuzun mektubunu dercediyoruz:

"Memleketimizde ve bilhassa Beyoğlunda köpek beslemek ve taşımak modası aldı yürüdü. Ufacığından tutunuz da kocaman eşek kadar köpekler kâh başı boş kâh bağlı olarak sahiplerile veya sahipsiz caddelerde korkunç bir şekilde dolaşmaktadır. Hele kurt köpekleri! Öyle ağızları bir karış açık, insanın üzerine doğru gelmesi yok mu, müthiş bir korku uyandırıyor? Bunların hemen hiç birisinin ağzında ısırmamak için tasma yoktur.

Köpekler, bilhassa korkanlar için bir belâdır. Bunun için:

1 — Köpeklerin başı boş dolaşmasına kat'iyyen mani olmalı.

2 — Her köpeğin mutlak surette ağzında telden veya deriden bir tasma bulunmalı. Viyanada köpek modası çok ama başı boş ve tasmasız acaba bir köpek görülür mü?

Bizde de belediyenin bu işe derhal el koyması ve halkın sıhhat ve hayatının korumak için köpek sahiplerini bu hayvanların ağızlarına mutlaka birer ağızlık takmağa mecbur etmelidir.

Yeter artık bu korku!,,

Taksim cumhuriyet âbidesi temiz tutulmalıdır

Okuyucularımızdan Ahmet İhsan imzasile aldığımız bir mektupta deniliyor ki:

"Ben vazife dolayısile hergün Taksimden geçmek mecburiyetindeyim.. Hergün buradan geçerken karşılaştığım manzara beni çok müteessir etmektedir. Bütün Türk milletinin saygı gösterdiği cumhuriyet âbidesine maalesef belediyemiz lâzım gelen ehemmiyeti vermiyor. Çünkü bunca zamandır gelip geçerken saygı ile baktığım cumhuriyet âbidesi güvercin pislikleri ile çok fena bir vaziyette bulunuyor. Belediyemiz acaba bunu hiç görmüyor mu? Bu âbidelerin bakımsız ve kirli bırakılması insanı hayrete düşürüyor, hayrete düşürdüğü kadar da müteessir ediyor. Gönül arzu eder ki bu gibi âbideler her zaman için temiz dursun.,,

Arnavutlukta isyan bastırıldıktan sonra Kral Zogo jandarma kumandanlarına uyanık bulunmaları için emirler vermiş, ordunun takviyesi için yeni kararlar ittihaz etmiştir. Resmimizde Arnavutluk ordusu başkumandanı Kemal Arantasi, Kral Zogonun henüz evlenmemiş olan kız kardeşleri Prenses Müzeyyen, Ruhiye ve Mahide ile beraber görülüyor. Prensesler askerî üniforma giymişlerdir.

Fransadan gelen haberlere göre

Sovyet Rusyada 11 casus idama mhkûm

Son günlerde idam mahkûmları 55 şi buldu

Fransızca "Le Temps,, gaztesinin Moskovadaki muhabiri bildiriyor:

"Şimendifer işlerinde casusluk ve sabotaj yapmakla itham olunan on bir kişi Kabarsovsk divanharbi tarafından idama mahkûm edilmiştir. Böylelikle son günlerde, Japonya lehine casusluk ve sabotaj yüzünden kurşuna dizilenlerin adedi elli beşi bulmuştur.,,

Orduya istinat eden

Japon kabinesi

Mecliste muhalefet görünce

İstifa etti

Tokyo, 31 (A.A.) — Hayaşi kabinesi istifa etmiştir. Yeni diyet meclisinin ekseriyeti Hayaşiye muhaliftir. Geçende hükûmete karşı cephe almak üzere iki büyük parti birleşmiştir. Ayan meclisi reisi bütün partilerin iştirakiyle kuvvetli bir millî hükûmet teşkilini tavsiye etmektedir.

Seiykai ve Minsoito partileri devlet işlerinin askerler tarafından kontrol edilmesine itiraz etmektedirler.

Bir tramvayla otomobil çarpıştı

İki kişi yaralandı

Dün gece saat bir buçukta Sirkeciden kalkan vatman Osmanın idaresinde ki 205 numaralı son tramvay Beyoğlunda İstiklâl caddesinden geçerken Ağacamiinin yanındaki dar sokaktan süratle bir otomobil çıkmıştır. Şoför Ahmedin idaresinde bulunan ve 1934 plâka numaralı olan bu otomobil tramvayın ön tarafına çarpmış, otomobil ve tramvay hasara uğramışlardır.

Otomobilde bulunan dört yolcudan Mustafa ve Osman kırılan camlardan yaralanmışlar, Beyoğlu hastanesine yatırılmışlardır. Şoförle vatman hakkında takiabt yapılmaktadır.

Doğuran bir erkek !

(Baş tarafı 1 incide)

çıkarılmıştır. Operatör Temelioff, urdan 6 klogram ağırlığında bir cenin çıkardığını beyan etmiştir. Cenin, oldukça iyi teşekkül etmiş bir vaziyettedir. Ve muhtelif azasiyle kemiksiz olan kafası sarahatle belli olmaktadır.

Ceninin dahilî uzuvları da vardır. Cenin, köylünün uzuvlarına bir çok kanlı via ile başlanmıştır. Operatör, ameliyattın tamamiyle muvaffak olduğunu ve hastanın yakında karısiyle beş çocuğunun yanına dönebileceğini ilâve etmiştir.

Linçin meni lâyihası

Amerika ayânında kabul edilmiyecek mi ?

Birleşmiş Amerikanın linç kanun lâyihası mebusan meclisinde 119 reye karşı 277 reyle kabul edilmesi, memleketi şimal ve cenup olmak üzere yeniden iki ayrı hizbe parçalamıştır.

1870 tarihindenberi 5 binden fazla linç vakası kaydedilmiş olan cenubun bütün mebusları bu kanun lâyihasına şiddetle muhalefet etmişlerdir.

Cenup vilâyetlerinin taraftarı olan âyan azası Borah dolayısiyle bu lâyihanın âyan meclisinden geçerek bir kanun halini alamıyacağından korkulmaktadır.

Nevyork valisi Gavaganın vilâyet meclisinde bir kanun çıkarmıştır ki bu kanuna göre bir mahbusu kalabalığın hücumuna karşı muhafaza etmiyen herhangi bir devlet memuru üç sene hapse mahkûmiyetinden başka 1500 dolar ağır para cezasına çarpılacaktır. Mahpusu halka teslime yeltenen herhangi bir memur beş seneden 25 seneye kadar mhakûm olacaktşr.

Bir zenci olan İllinois mebusu Miçell şimdi cenup vilâyetlerinde yaşıyan 14 milyon zencinin bir çoğunun linç korkusiyle her sene şimal vilâyetlerine kaçtıklarını söylemiştir.

Bu kanun lâyihasına son zamanlarda Mississipi vilâyetinin Duk şehrinde iki zencinin birden linç edilmesi sebep olmuştur. İki zenci hırsızlıktan sonra bir beyaz adamı öldürmek suçiyle mevkuftu. Halk bu iki zenciyi kaza hapishanesinden zorla alarak üzerlerine petrol döküp yakmak suretiyle öldürmüştür.

Altın mikyası

İngiltere tarafından yeniden kabul ediliyor mu ?

İngilterenin yeniden altın mikyasına dönmesi için son haftalarda çok hararetli faaliyetlere başlanmıştır. İngiltere bankası hazır altın bulundurmak için durmadan altın satın almaktadır.

Son bir iki gün içinde İngiltere bankası bir defasında 5 milyon, bir defasında da iki milyon İngiliz liralık altın çubuk almıştır.

Bankanın şimdiki altın mevcudu beş yüz milyon İngiliz lirası kıymetinde çubuktur.

Hükûmetin elinde kambiyo müvazenesi için iki yüz milyon ve hususî bankaların kasalarında 300 milyon İngiliz lirası değerinde altın vardır. İngiliz bankası reisi Norman Montagu ile Çemberlayn arasında müzakere cereyan etmektedir. Çemberlayn altın mikyasına avdetin İngiliz ihracatına zarar vereceğinden korkmakta, Norman Montagu ise altına avdetin tam sırası olduğunda ısrar etmektedir.

Ezberlenecek kelimeler

seaside: *sisayd* = deniz kıyısı
suitable: *siyutabl* = temiz
boarding-house: *bord'ing haus* = pansiyon
to examine: *tu egzamin* = gözden geçirmek
carefully: *kéfuli* = dikkatle
to satisfy: *tu sat'isfay* = tatmin etmek
bather: *bédér* = banyo yapan
tent: *tent* = çadır
healthy: *helti* = sıhhatli

Yeni kelimeler üzerinde

Bu dersimizde "ought: *ót*" fiilinin kullanıldığı birçok cümleler görüyoruz. Bu yardımcı fiilin ne mana verdiğini daha evvelki derslerde görmüştük. Bu derste bu fiille beraber kullanılmış cümleleri gözden geçirelim:

you ought to have no difficulty in finding...
(yu ót tu hev no difikalti in faynding...)
"siz olmalısınız sizin yok müşkülât-içinde bulmak"
... bulmakta müşkülât çekmezsiniz..
you oughtn't to be satisfied.
(yu ótnt tu bi satisfayd,)
"siz *olmamalısınız tatmin edilmiş"*
Tatmin edilmiş olmamalısınız.
He ought to be very healthy.
(hi ót tu bi véri helti)
"o *olmalı çok sıhhatli"*

To run in: *tu ran in* = koşmak
he is running in from the sea to his tent.
(hi iz ran'inğ in fram de si tu hiz tent),
"o *dur koşan den- deniz a- onun çadır"*
Denizden (çıkmış,) çadırına koşuyor.

Bu derste geçen mürekkep kelimeler:

sea: *si* = deniz
seaside: *sisayd* = yan, kenar
"deniz - kenar", Deniz kıyısı.

boarding: *bording* = pansiyon yaşama
house: *haus* = ev

Kendi kendine 1000 kelime ile İNGİLİZCE DERSİ

(Her nakkı Haber gazetesine aittir)

DERS: 49

(16 numaralı "Deniz kıyısında" resmile takip edilecektir„

Geçen dersin tercümesi

Kırda hakikaten iyi bir yaz tatili geçirmek isterseniz, gidip bir çiftlikte kalmalısınız.

Bazan biz amcamın Herefordshire'deki çiftliğine gider ve çok iyi vakit geçiririz.

Fakat, herne kadar sıhhî ise de, çiftçinin hayatı hiç de rahat bir hayat değildir: yapılacak daima birçok iş vardır.

Her gün banyo yaparsa çok sıhhatli ve sağlam olur, değil mi?

Türkçeye çeviriniz

1 — Where have you spent your holiday last Summer?
— I've spent it at the seaside, in England.
2 — Is there many suitable hotels?
— Yes, there is; and you ought to have no difficulty in finding a boarding-house.
3 — What are you seeing in the picture?
— It shows me what an English seaside is like.
4 — Have you find it beautiful?
— Yes, I've find it so.

İngilizceye çeviriniz

1 — Nerede bulunuyoruz?
— Bir deniz kıyısında.
2 — Koşan bir adam görüyor musunuz?
— Evet; bu bir banyo yapan (adam) dır.
Denizden çadırına koşuyor.
3 — Çok sıhhatli ve sağlam değil mi?
— Evet; her gün banyo yaparsa sıhhatli ve sağlam olur.
4 — Gelecek yaz tatilini deniz kıyısında mı geçirecek-siniz?
— Evet, siz de benimle beraber gelin.

kahayla ve her zamankinden daha alaycı bir tavırla söylenen şu sözleri duydu:

— Sana onun nerede olduğunu söyliyeyim, öyle mi?.. Yalnız bu mu?..

Konçini heyecandan boğulur gibi soludu:

— Evet, yalnız bu!.. Derhal serbest bırakılacak ve zengin olacaksın!.. Cevap ver.

Jan birdenbire, kendi kendine fena halde kızararak düşündü:

— Ben yola gelmez bir aptalmışım da haberim yok!.. İşte kaç dakikadır Konçininin saçmalarını dinlemekle, boşu boşuna vakit kaybediyorum. Halbuki şunu bilmem icap ederdi ki, bu adam, asil bir hissi anlayamıyacak kadar, alçak ve adî bir mahlûktur. Ve eğer şimdi kendisine hazırladığım küçük masalı dinlemeden çıkıp giderse, ben de mahvolurum.. Hem de kendi hatam yüzünden, haydi bakalım, tam zamanı.

Jan iyice doğruldu. Çehresi sert bir ifade, sesi keskin bir hal aldı. Öyle ki, içindeki korku ve endişeyi kat'iyyen anlamağa imkân yoktu.

— Konçini, dedi, her yerde casusları olan, herşeyden haberdar edilen senin şunu bilmen icap eder, evvelki gece kral, mösyö dö Praslen ve mösyö dö Növi'nin, kendisini teşyi etmeleri hususunda vaki olan tekliflerini reddederek, iki meçhûl adamla beraber Paris sokaklarında bir hayli dolaştı..

Evet, Konçini bunu biliyordu. Praslen veya Fuke veyahud her ikisi gevezelik etmiş olacaklardı. Bu sergüzeşten yarım ağızla bahsediliyordu. Herkes, kralın itimadını kazanan ve mühim birer mevki kazanmaları muhakkak olan bu iki meçhûl adamın isimlerini öğrenmek istiyordu.

Konçini bütün bunları biliyordu. Kulağını kabarttı. Fakat bu hikâyenin kendisini pek de alâkadar edemiyeceğini düşündüğü ve sabırsızlandığı için hiddetle bağırdı:

— Sefil!.. Kraldan ve bu iki meçhûl adamdan bana ne? Ben sana genç kızdan bahsediyorum!.. Onu bulmak istiyorum...

Jan sözünü kesti ve ayni sakin tavırla:

—Bu iki meçhûl adamdan biri benim.

Konçini hayretler içinde kaldı ve ayni zamanda içine garip bir endişe girmeğe başladı. Fakat o böyle hissiyatını açığa vuracak bir adam değildi. Esasen istediği cevabı koparmaktan henüz vazgeçmemişti. Biran evvelki hiddetli sesi, bu defa, âdeta acıklı ve yalvaran bir hal aldı:

— Bana cevap vermiyecek misin?

Janın bir tek endişesi vardı: Hikâyesini tamamile dinletmeden onu kaçırmamak.

Bunun için anlatacağı şeyleri bir hayli kısarak, onu alâkadar edecek olan noktaya biran evvel temas etmeğe karar verdi:

— Kral kendisini niçin tahkir ettiğimi ve az kalsın öldüreceğimi öğrenmek istiyordu. Bunu belki bilmiyorsun Konçini: Ben krala karşı kılıcımı çektim.

Konçini sustu. Anlayamadığı bir sebepten dolayı, endişe ve korkusu gitgide artıyordu. Buna mukabil, o zamana kadar yegâne düşüncesi olan Bertiy de ikinci derecede ehemmiyet kesbetti.

Jan, ümit ettiği tesiri yaptığını anladı ve gülümsiyerek düşündü:

— Galiba, kurtulmak ihtimalleri epey arttı. Bütün mesele, onun muhayyilesine kuvvetli bir darbe indirmektir.

Ve yüksek sesle:

— Krala, sevdiğim genç kızın evine, meçhûl bir adamın alçakça girmek istediği hususunda ikaz edildiğimi söyledim.

Konçini büyük bir heyecan ve endişeye düştü. Dehşetinden kan ter içinde kalmıştı. Şimdi artık büyük bir heyecan ve dikkatle dinliyordu. Jan, sakin tavrile devam etti.

— Kral bana bu alçakça ihbarın kimin tarafından yapıldığını öğrenmek istedi. Krala, hürmetkâr bir surette alçak bir fesatçı olmadığımı söyledim.. Kral yüksek kalbli bir insandır. Israr etmedi.

Konçini derin bir nefes aldı. Janın sözleri içinde gizlenen tehdit bertaraf olmuş gibiydi. Bunun üzerine cesaret buldu ve bağırdı:

— Buraya senin saçmalarını dinlemeğe geldiğimi mi zannediyorsun?

— Bekle, göreceksin ki, söyliyeceğim sözler seni yakından alâkadar edecektir. Kral, mertliğimi o kadar takdir etti ki, beni hüsnüniyet ve teveccühile şereflendirmek istedi.

Yeniden endişeye düşen Konçini bağırarak sordu:

— Seni mi? ?

Jan, hep ayni tavırla, cevap verdi:

— Evet beni.. Hem de o kadar ki, beni yarın için hususî bir görüşmeğe davet etti. Bu davete, o gece benimle beraber kralı tahtı emniyete alan meçhûl adamla beraber gitmemiz lâzımdır. Bu hususu unutma Konçini, bunun senin için büyük bir ehemmiyeti vardır.

Konçini dişlerini gıcırdattı:

— Pekâlâ, bu meçhûl arkadaşımla beraber gideceğiniz bu davetten bana ne?.. Sana gelince, kral senin ne mal olduğunu öğrenince, seninle yegâne meşgul olması icap eden adamın cellât olduğunu hemen anlıyacaktır.

Jan cevap vermeğe tenezzül etmedi ve son derece sakin bir sesle devam etti:

— Senin her türlü hiyanet ve alçaklıklara kadir bir adam olduğunu biliyorum. Beni tuzağa düşürmek istediğin den zaten şüpheleniyordum ve tedbirlerimi almış bulunuyorum.

Burada, sesi daha sert ve tehditkâr bir hal aldı:

— Krala söylemediğim şeyleri bu meçhûl arkadaşıma söyledim. Kralı öldürtmek ümidiyle beni tahrik eden ve onun üzerine hücum ettirenin karın Leonora olduğunu bu arkadaşım biliyor. Mari dö Mediçinin himayesi sayesinde seni bu memleketin başına geçirmek için bu alçaklığı yaptığını da biliyor. Ayni zamanda biliyor ki, tatlı ve dürüst Leonora, jandarma kumandanına, benim suikastten sonra mükemmelen yakalanmamı temin için, haber göndertmişti.. Bu arkadaşım herşeyi.. Herşeyi biliyor!.. Bu hikâyenin seni nihayet alâkadar edeceğini söyledim ya!..

Jan bunları söyledikten sonra yavaşça gülmeğe başladı. Fakat o da, Konçini kadar ve belki de ondan büyük bir endişe ve korku içindeydi ve kendi kendine şöyle diyordu:

— Onu ikna etmeğe, onu dehşet için de bırakmağa muvaffak olamazsam mahvolurum.

Tam bu sırada bu beklemediği ifşaat la çılgına dönen Konçininin karmakarışık zihninde şu düşünce vardı:

— Mahvoldum!.. Ah! İblis herif!.

Jan lâkayt bir tavırla devam etti:

— Neler cereyan edeceğini anlıyormusun?.. Arkadaşım, benim istikbalimi temin edecek olan bu davete her ne pa-

İnkıbazı, Hazımsızlığı, Mide Ekşilik ve Yanmalarını **MAZON** MEYVA TUZU

giderir. Hiçbir zararlı ve müshil maddesi yoktur. Şeker hastalığı olanlar bile alabilirler. MİDE ve BARSAKLARI ALIŞTIRMAZ. İçilmesi lâtif. Tesiri kolay ve mülâyimdir.
Yerini hiçbir mümasil müstahzar tutamaz.
MAZON isim HOROS markasına dikkat. Deposu: Mazon ve Boton Ecza deposu İstanbul Yeni postahane arkasında No. 47

Radyo - Sinema - Tiyatro programları

RADYO

İSTANBUL:

18,30 plâkla dans musikisi, 19,30 Afrika av hatıraları, S. Salâhaddin Cihanoğlu, 20 Rifat ve arkadaşları tarafından Türk musi kisi ve halk şarkıları, 20,30 Ömer Rıza tara fından arapça söylev, 20,45 Safiye ve arka daşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları (saat ayarı), 21,15 orkestra, 22,15 ajans ve borsa haberleri, ve ertesi günün programı, 22,30 plâkla sololar, opera ve ope ret parçaları, 23 son.

BERLİN:

18,05 küçük konser, 18,45 seyahat gramo fon, günün akisleri, gramofon, 20,40 koro konseri, 21,05 haberler, 21,15 nefesli sazlar konseri, 22,05 küçük konser, 23,05 hava, haberler, spor, 23,35 eğlenceli konser, (en kısa dalga ile).

PEŞTE:

18,05 bir mektepten nakil, 19,10 piyano konseri, 19,50 radyo sahnesi, 20,35 gramofon haberler, 21,50 opera orkestrası, 23,20 kon ferans, 23,35 çingene orkestrası, 24,05 haber ler. 24,10 orkestra konseri, 1,,10 son haber ler.

BÜKREŞ:

18,05 orkestra konseri, 20,05 konferans, 20,25 orkestra konseri, 21,10 konferans, 21, 25 oda musikisi, 22,05 mecmualar ve kitap lar, 22,15 şan konseri, gramofon, 23,50 al manca fransızca haberler.

LONDRA:

18,05 çocukların zamanı, 19,05 orkestra konseri, 20,35 koro konseri, 21,05 serenadlar 21,35 haberler, dans plâkları, 22,40 piyano konseri, 23,05 hava, haberler, spor vesaire, 23,30 dans orkestrası, 24,35 haberler vesaire, 24,45 gramofon.

ROMA:

18,20 karışık musiki, 18,55 karışık yayın, 21,45 karışık musiki, 22,05 senfonik konser, 23,05 kitaplara dair, 23,15 orkestra ile şarkı lar, 23,50 dans musikisi.

SİNEMALAR

BEYOĞLU

SARAY : Ölüm evi. Mavi Valslar
TÜRK : Palyaço
MELEK : Ave Maria. Karısı ve daktilosu.
İPEK : Öldüren zehir. Lorel Hardi çocuk hırsızları
SAKARYA : 19 mayıs filmi: İngilte re tacının incileri. Altıncı Corcun tac giyme töreni
YILDIZ : Şanghay. Samson
SÜMER : Tarasbulba. Kırmızı derililer çetesi
ALKAZAR : Programını bildirmemiştir
TAN : Savoy otel. Gangsterler arasında
ŞIK : Linç kanunu. Mayerling
ŞARK : Singapur postası. Altın toplayan kızlar. 1936 Atina Balkan olimpiyatları
ASRİ : Altın arayan kızlar. Hindistan kahramanları.
SANCAK (Eski Astorya) : Şeytanlar düşmanı, Erkek hala Kahraman kağı
ZAFER (Eski Cumuriyet) : Yılmaz tayyareci. Kahraman haydut

İSTANBUL

FERAH : Serseriler kralı iş arıyor (Türkçe sözlü) ve Mazurka
MİLLİ : Romeo ve Juliyet. Rin - tin - tin
AZAK : Patronum kocam ve Dragula (2 birinci Viziyon filmi)
HİLAL : Bağdat bülbülü. Kim öldürdü
ALEMDAR : Şen dul. Bulunmıyan adam
HALK (Eski Kemalbey) : Patpataşon kız hırsızları Gökyüzü ateşler içinde. İngiliz kralının tac merasimi

KADIKÖY

HALE : Marahuana

ÜSKUDAR

HALE : Moskova - Şanghay

BAKIRKÖY

MİLTİYADİ : Brodvay melodi

Nöbetçi Eczaneler

Bu akşam şehrin muhtelif semtlerinde nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:

Eminönünde (M. Kâzım), Beyazıtta (Asador), Küçükpazarda (Necati Ahmet), Eyüpte (Mustafa Arif), Şehremininde (Hamdi) Karagümrükte (Arif), Samatyada (Rıdvan) Şehzadebaşında (Hamdi), Aksarayda (Şeref), Fenerde (Hüsameddin), Alemdarda (Sırrı Rasim), Bakırköyde (Merkez),

Beyoğlu cihetindekiler:

Galatasarayda (aMtkoviç), Yüksekkaldırımda (Vingopulo), Galatada (Merkez), Taksimde (Kemal Rebül), Şişlide, Osmanbeyde (Şark Merkez), Kasımpaşada (Müeyyet), Hasköyde (Nesim Aseo), Beşiktaşta (Süleyman Recep), Sarıyerde (Nuri)

Üsküdar, Kadıköy ve Adalardakiler:

Üsküdarda (İmrahor), Kadıköyünde, Altıyolağzında (Merkez), Büyükadada (Şinasi Rıza), Heybelide (Halk),

Günü gününe tarih

İstanbulda Macaristan krallığı meselesi müzakereye başlandı

(Baş tarafı 5 incide)

ve kendisinin malik olduğu şeyleri senin malın gibi addeder, çünkü senin oğulundur. Macaristanı kendine alakoyacağını bilmiyordu. Zira bilmiş olsaydı bu memleketi muhafaza etmek için hiç bir vakit muharebe etmezdi. Lâkin madem ki sen, yani onun pederi, dairei memaliğin dahilinde bulundurmak istiyorsun, sana mübarek olmasını ve sıhhati tammeni temenni eder, çünkü sen — ki onun pederisin — bu krallığı ve daha diğerlerini tekrar teshir etmesi için muavenet edeceğinde şüphe etmez.,,

Elçiler bu sözleri üç saat süren mülâkatta belki yüz defa tekrarladılar ve sulh şeraitini kabul ederek memleketlerine yüzleri ak döndüler.

Tarihin ne garip cilveleri var.. İbrahim paşa ilk elçilere daha az ağır kelimelerle hitap ettiği halde onlar azamet ve gururu elden bırakmamış lar, memleketi uçurumlara sürüklemişlerdi...

SAFO
A. Dode - H. Rifat
Sayfiyede okunacak güzel bir roman
VAKIT Kitabevi . 100 kuruş

İstanbul Komutanlığı Satınalma Komisyonu ilânları

33 üncü Tümen kıtatı için 6000 kılo sakız kabağı ile 9000 kilo çalı fasulyesi satın alınacaktır. Açık eksiltme ile ihalesi 11/Haziran/937 cuma günü saat 15 de yapılacaktır. Fasulyenin 495 ve sakız kabağının 150 lira muhammen tutarı hepsi 645 liradır. Şartnamesi her gün öğleden evvel komisyonda görülebilir. İsteklilerinin 48 liralık ilk tenimat makbuz veya mektuplarile beraber ihale günü vakti muayyeninde Fındıklıda Komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri.

(2966)

33 üncü Tümen 16 ıncı alay için 3000 kilo sakız kabağı ile 4500 kilo çalı fasulyesi satın alınacaktır. Açık eksiltme ile ihalesi 11/Haziran/937 cuma günü saat 15,30 da yapılacaktır. Fasulyenin 247 lira 50 kuruş ve kabağın 75 lira ki tutarlarının hepsi 322 lira 50 kuruştur. Şartnamesi her gün öğleden evvel komisyonda görülebilir. İsteklilerin 24 liralık ilk teminat makbuz veya mektuplarile beraber ihale günü vakti muayyeninde Fındıklıda Komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri. (2967)

Selimiye Askerî Satınalma Komisyonu ilânları

1 — Haydarpaşa hastanesile Selimiyedeki Birliklerin Haziran ve Temmuz 937 ayları ihtiyacı olan 10.000 Kg. koyun ve 15,000 Kg. Sığıreti kapalı zarf usulile alınacaktır .

2 — Koyun etinin tahmin bedeli 5242 lira ve muvakkat teminatı 393 lira 15 kuruş ve sığır etinin tahmin bedeli 5973 lira 75 kuruş ve muvakkat teminatı da 448 lira 3 kuruştur.

3 — Koyun etinin kat'î ihalesi 9 Haziran 937 Çarşamba saat 11 de, sığır etinin de ayni gün saat 15 te Selimiyede Askerlik dairesi binasında toplanan Tümen Satınalma komisyonunda yapılacaktır.

4 — Teminatlar vaktinden evvel yatırılacak ve kapalı zarfların da ihale saatlerinden en az birer saat evvel komisyona teslim edilmiş olmaları şart tır.

5 — Taliplerin bu işle meşgul olduklarına dair resmî vesaiki ibraz eylemeleri lâzımdır.

6 — Şartnameler hergün komisyonda görülebilir. (2890)

İlim, on senelik mütareke yapmalı!

Hiç değilse âlimler bu müddet zarfındaki keşiflerini gizli tutmalıdırlar

Yazan: *E. M. Joad*

— Meşhur İngiliz mütefekkiri —

Bizler insanlık tabiatinin inkişafiyle insan kudretinin inkişafı arasındaki uçurumun gittikçe daha ziyade derinleştiği bir dünyada yaşıyoruz. Modern ilim, bize ilâhlara yakışan bir kudret ve kuvvet verdiği halde, biz bunu mektep çocuklarının vaziyetiyle kullanıyoruz.

Göklerde uçup dolaşan tayyareye bir bakın. Matematik, dinamik, mekanik elektrik ilmi, bilgiyi tatbik sahasına korken zekânın rolü ahşap ve madenî maddelerin işlenmesinde gösterilen incelik v. s.. hepsi de insana üstün olan kabiliyetlerdir. İlk tayyarecilerin pekgözlükleriyle cesaretleri kahramanlık hasletleriydi.

İmdi bir de bunların ne gibi maksat ve gayeler uğrunda kullandıklarını gözden geçirelim! Tayyare ne gibi işlerde kullanıldı ve hâlâ ne şümulde kullanılmaktadır? Tayyareler, müdafaasız insanları paramparça eden, yakıp kavuran, zehirleyip boğan bombalar atmak için kullanılıyor. Bütün bunlar, insanlarda, şeytanî bir hedefe doğru gidildiği intibaını bırakmıyor mu? Bilgi sayesinde eriştiğimiz mükemmelleşme ile sosyal çılgınlığımız arasındaki bu büyük aykırılığa her adım başında rastlıyoruz.

İlim sayesinde neler yapmak kabiliyet ve kudretinde olduğumuzu bir düşünelim! Okyanusları tayyare ile aşabiliyoruz. Telgrafla fotograf gönderiyoruz. Evlerimize radyo yerleştirerek Seylan adasındaki çanları dinliyoruz; yerin altında ve üstünde suyun üstünde ve altında yolculuk edebiliyoruz.

Yazı makineleri hiç gürültü çıkarmadan yazıyorlar; dişler, ağrısız ve sızısız dolduruluyor. Zahire elektrikle yetiştiriliyor; caddeler ve yollar lâstikle döşeniyor. Pencerelerimize ültiraviyole tertibatı yapılıyor. Fotograf makineleri hem çekiyor ve hem de konuşturuyorlar. Katil ve canilerin izleri radyo ile takip ediliyor. Saçlara elektrikle ondülasyon yapılıyor. Denizaltı gemileri şimal kutbuna, tayyareler cenup kutbuna gidiyorlar...

Fakat bütün bunlara rağmen, muazzam Londra şehrinin ortasında, yoksul çocukların konfor ve emniyet içinde kana kana oynıyabilecekleri bir çocuk bahçesi kuramıyoruz. Medeniyetimizin harikalarını överken geçenlerde bir hintli filosof bana şu acı imada bulundu:

"Hakkınız var, kuşlar gibi uçabiliyorsunuz. balıklar gibi yüzüyorsunuz; lâkin yeryüzünde nasıl dolaşmak lâzım geldiğini bilmiyorsunuz.,,

Bizleri bu müvazenesizliğe sürükliyen iki âmil vardır: Bunlardan biri, tahrip kudretimizin azameti dolayısiyle gelecek harpte tamamiyle mahvolmamız ihtimali, diğeri de sulh adını verdiğimiz devirde istihsal kabiliyetimizin fevkalâde bir surette büyük olmasına rağmen sefalet ve müzayakanın mevcudiyetidir. İlim, modern insanları biribirlerine karşı o kadar tehlikeli bir şekle sokmaktadır ki, bunlar kendi medeniyetlerini gene kendileri mahvedecek lerdir. Bu da, sırf ilmin kendilerine vermiş olduğu kuvvet ve kudretleri kontrol etmek kabiliyetinde olmamalarından ileri gelmektedir.

İnsanlar, makineden daha kıymetlidirler. İnsan değerlerini kültürleştirmek, maddî zenginlikten çok daha ehemmiyetlidir. Bu hakikatler malûm olan şeylerdir. Ancak, ilimle teçhiz edilişimizin yanında ahlâkımız o kadar geride kalıyor ki, endüstri teamülleriyle, insanları açlıktan öldürmek, insanlık değerlerini mahvüharap etmek meylini taşıyoruz.

Ben şahsan şu kanaatteyim ki, bunların mesulü bilginler değildir. Araştırmak düşüncesi, hoşuna gittiği yerde inkişaf ediyor. Yalnız şu var ki, bu araştırmaların hangi istikameti tutmakta olduklarını bilginlerin adım adım takip etmeleri lâzım dır. Son otuz yıl içindeki ihtira ve keşiflerin, yeni arzu ve ihtiyaçlara göre ortaya iş çıkarıp temin etmekten ziyade, işi azaltmış olmaları bilginlerin hatası değildir.

Tekrar ediyor ve diyorum ki, bilginleri mesul tutmak hakkını haksız değiliz. İnsanlık camiası, onların keşif ve ihtiralarını iyilikte kullanacak yerde kötülükte kullanmağa devam ettikleri müddetçe, onların hızını azaltmak mecburiyetindeyiz. Önümüzdeki on yıl içinde ilme fren yapılmış olsa ve yahut da hiç değilse, bilginler bu müddet zarfındaki araştırmalarının neticelerini gizli tutsalar fena olmıyacaktır.

İlmin insan yaşayışına tatbiki, umumiyet itibariyle modern nesle eğlence ve neşe kabiliyetini de kaybettirmiştir. Türkü söylemeği, oynayıp zıplamayı unuttuk; bunun yerine otomobillerle, otobüslerle dolaşıyoruz. Nasıl konuşulduğunu, nasıl görüşüldüğünü de unuttuk; radyomuzu açıyor, ucuz ve standard eğlencelerden zevk alıyoruz. İlim, ihtiyaçlarımızı kat kat çoğaltarak hayatımızı karmakarışık bir şekle soktu. Her şeyin kendimiz için hazırca yapılıp gelmesini istiyoruz. Dyğmeye basıp yaşamak istiyoruz. Halbuki, hayatın esaslı bir surette sadeleştirilmesi sıhhatimizi, ruh ve karakterimizi de ıslah etmiş olacaktır.

(Nopes Viner Jurnal) dan

Kendi kendine 1000 kelime ile İngilizce dersi

Resim : 16

At the Seaside

(Deniz kıyısında)

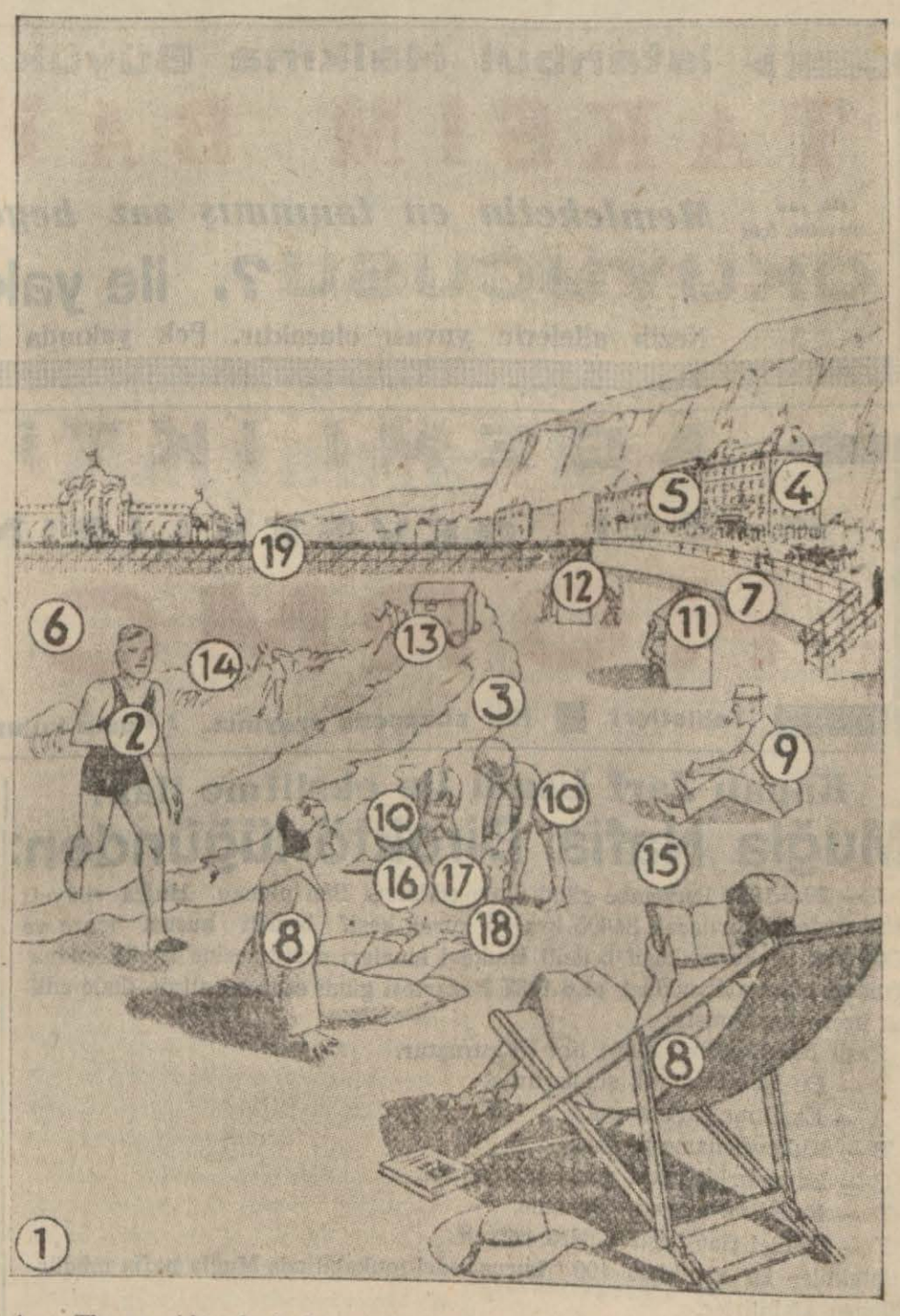

1 — The seaside: *deniz kıyısı*. 2 — A bather: *bir banyo yapan*. 3 — The beach: *kumsal (plâj)*. 4 — A hotel: *bir otel*. 5 — A boarding-house: *bir pansiyon*. 6 — The sea: *deniz*. 7 — The front: *(denize atlamak için) iskele*. 8 — A lady: *bir kadın*. 9 — A gentlman: *bir erkek*. 10 — Children: *çocuklar*. 11 — A tent: *bir çadır*. 12 — A bathing-hut: *banyo kulübesi*. 13 — A bathing-machine: *banyo arabası*. 14 — Waves: *dalgalar*. 15 — The sand: *kum*. 16 — A castle: *bir şato*. 17 — A fort: *sur, hisar*. 18 — A channel: *bir kanal*. 19 — *The pier: iskele*.

kırılan şey tamir edilmez·tecdit edilir

Eyvah, şu güzel vazo düştü. Binbir parça oldu. Şimdi ne yapmalı ?
Çarenin birisi kırılan parçaları toplayıp yapıştırmak ise de, tabii bu suretle vazonun eski güzelliği yerine gelmez.
İkincisi ve şayanı tercih olanı ise, kırık parçaları atıp, yerine yepyeni bir vazo almaktır.

Bilhassa bu iki çare size herhangi bir masraf ihtiyarını icab ettirmiyorsa hangisini tercih edersiniz !

Fakat, bir soğuk hava dolabı aldığınız takdirde, bu iki şekilde de hareket etmek kabildir. Çünkü soğuk hava dolapları her türlü bozukluğa karşı teminatlıdır.

Ancak teminatın biri bozulan parçaların tebdilini veya tamirini tekeffül eder. Diğer bir teminat ise, bozulma ne şekilde olursa olsun, tekmil mekanizmayı tamamile değiştirmeği tekeffül eder. Bu teminat şekli ise ancak FRIGIDAIRE'dedir.

Siz de tekmil soğutma cihazının değiştirilmesini tekeffül eden teminat şehadetnamesi talep etmeği behemehal unutmayınız.

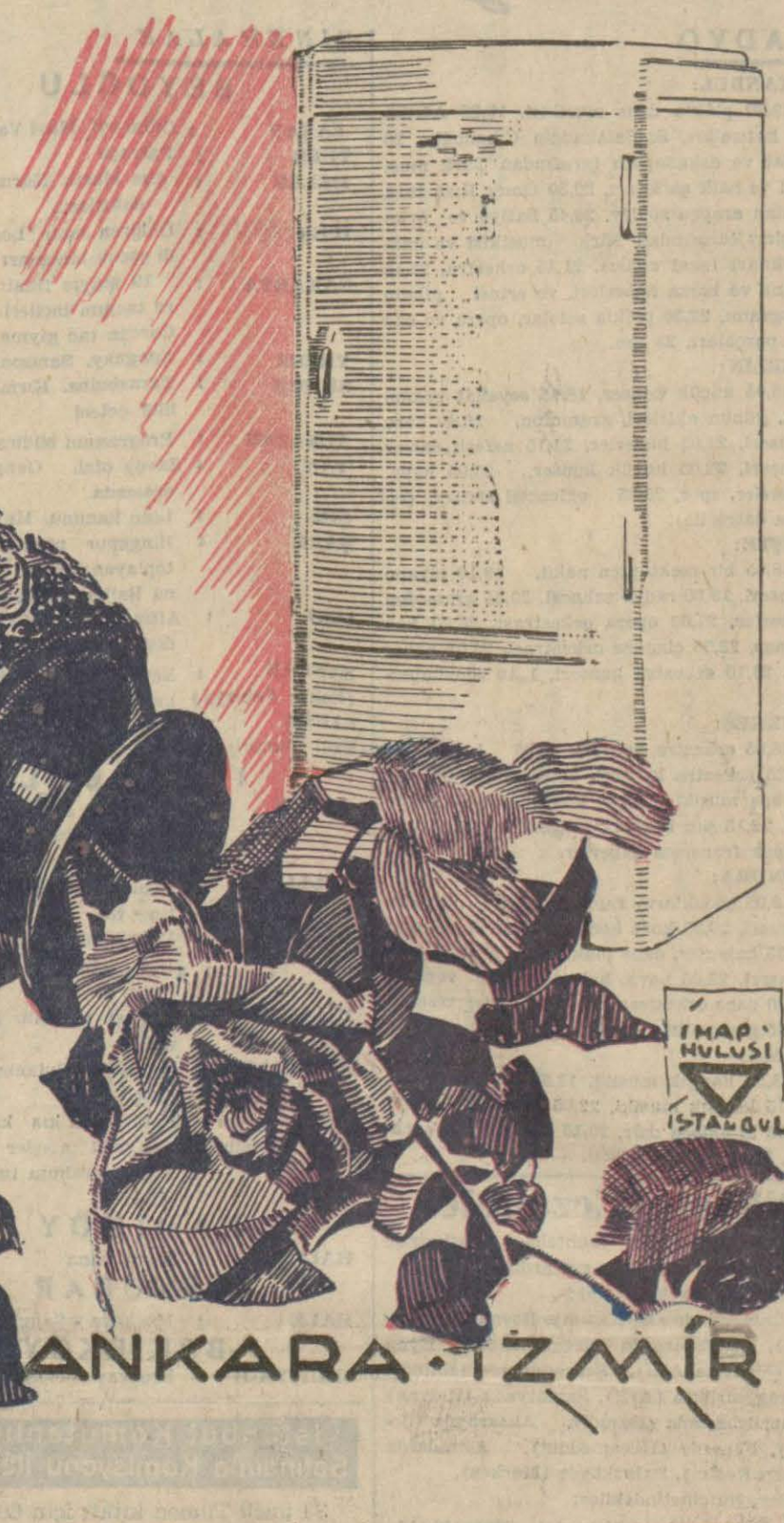

FRIGIDAIRE
MADE ONLY BY GENERAL MOTORS

GENERAL MOTORS MAMULATI

İMAR HULUSİ İSTANBUL

BOURLA BİRADERLER VE ŞSİ

İSTANBUL ANKARA·İZMİR

VE BÜTÜN **SATIE** ŞUBELERİNDE

İstanbul Halkına Büyük Sürpriz

TAKSİM BAHÇESİ

Bu yaz mevsimi için *Memleketin en tanınmış saz heyeti ve en yüksek* **OKUYUCUSU?. ile yakında açılıyor.**

Nezih ailelerin yuvası olacaktır. Pek yakında büyük tafsilât

ADEMİ İKTİDAR

ve BEL GEVŞEKLİĞİNE KARŞI

HORMOBİN

Tabletleri ■ Her eczanede arayınız. (Posta kutusu 1255 Hormobin)

NEVROZİN

Bütün Ağrıların panzehiridir.

Beyhude ıstırap çekmeyiniz,

Bir tek kaşe NEVROZİN

En müannid baş ve diş ağrılarını sür'atle izaleye kâfidir. Romatizma evcaı, sinir, mafsal ve adele ıstırabları NEVROZİN'le tedavi edilir.

Nezle, Grip ve Bronşite karşı en müessir ilâç:

NEVROZİN'dir.

NEVROZİNİ Tercih ediniz

Ademi İktidar
Bel gevşekliği
DERMANSIZLIK
Vücut ve dimağın
YORGUNLUĞUNDA
SEKSULİN
Pek müessir ve emin
BİR İLAÇTIR
Kutusu 200 Kuruş
BEŞİR KEMAL - MAHMUT CEVAT
Eczanesi - Sirkeci

Kapalı Zarf Usulü ile eksiltme ilânı

Muğla Nafia Direktörlüğünden:

1 — 20.5.1937 Perşembe günü ihale edileceği ilân olunan Muğla vilâyeti merkezinde yaptırılacak 34695 lira 75 kuruş keşif bedelli hususî idare ve 46365 lira 87 kuruş keşif bedelli Halkevi binaları eksiltmesine istekli çıkmadığından buna aid müddet 14.6.1937 Pazartesi günü saat on altıda ihale edilmek üzere uzatılmıştır.

Keşif bedeli ceman 81061 lira 58 kuruştur.

2 — Bu işe aid evrak şunlardır.

A — Eksiltme şartnamesi.

B — Mukavelename projesi.

C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi.

D — Fennî ve hususî şartname.

F — Silsilei fiat keşif hulâsa cetveli.

İstekliler bu evrakları 406 kuruş bedel mukabilinde Muğla nafia müdürlüğünden alabilirler.

3 — Eksiltme 14.6-1937 Pazartesi günü saat on altıda Muğla vilâyeti daimî encümeninde kapalı zarf usulü ile yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için 6079 lira 62 kuruşluk muvakkat teminat vermesi ve Nafıa vekâletinden alınmışmüteahhitlik vesikası ve ayrıca elli bin liralık yapı işlerini başardığına dair vesika göstermesi lâzımdır.

5 — İsteklilerin teklif mektuplarını üçüncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar encümen reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri muktazidir, Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (2946)

Istanbul Adliye Levazım Direktörlüğünden:

1 — Konya Cezaevinin bir yıllık ekmek ihtiyacı 27.5-937 gününden 11-6-937 gününe kadar 15 gün müddetle kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.

2 — İhale günü olan 11.6-937 gününe müsadif cuma günü saat 14 de Konya C. Müddeiumumiliği dairesinde ihalesi icra kılınacaktır.

3 — Talipler teklifnamelerini o güne kadar komisyon riyasetine vermiş bulunacaklardır.

4 — Ekmek yerli unundan has olacak ve talipler bedeli muhammeninin yüzde yedi buçuğu olan 1937 lira 28 kuruş teminatı muvakkatelerini teklifnamelerile birlikte komisyona verecektir.

5 — Fazla izahat almak ve şartnameyi görmek istiyenlerin Konya Cezaevi Direktörlüğüne müracaatları ilân olunur. (3006)